

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/6/2019
Identifikačné číslo spisu: 9516100014
Dátum vydania rozhodnutia: 23.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:9516100014.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudkýň JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci proti obžalovanému J. A. pre obzvlášť závažný zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 6 písm. a) Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 23. júna 2020 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného J. A., prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a poškodeného Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 29. apríla 2019, sp. zn. PK-1T/4/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), písm. f) Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku
Obžalovaného J. A., narodeného XX. P. XXXX v A. E., bytom A. číslo XXX,

u z n á v a v i n n ý m , ž e

ako štatutárny zástupca obce A., IČO: XXXXXXXXX (ďalej len „prijímateľ“) po tom, ako dňa 29. apríla 2008 uzatvoril s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky v zastúpení Slovenskou agentúrou pre rozvoj investícií a obchodu (ďalej len „poskytovateľ“), Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku reg. č. VS 15-2008-P82 (ďalej len „Zmluva o poskytnutí NFP“) a následne ďalších päť dodatkov k nej, za účelom spolufinancovania schváleného projektu „Výrobné haly Píla-A.“, kód ITMS 11110200082, Operačný program: Priemysel a služby, Priorita: č. 1. Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu, na základe ktorej sa poskytovateľ zaviazal poskytnúť prijímateľovi nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“) vo výške 45.646.170,-Sk (1.515.175,-Eur), pozostávajúci z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“) a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, poskytnutie a použitie ktorého sa spravovalo najmä zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a nariadením Rady (ES) č. 1260/1999 zo dňa 21. júla 1999, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o štrukturálnych fondoch v znení nariadení Rady (ES) č. 1147/2001 a č. 1105/2003, s cieľom dosiahnuť schválenie predstieraných výdavkov a tým neoprávnene získať finančné prostriedky, predložil poskytovateľovi

dňa 29. septembra 2008 žiadosť o platbu č. 2 (predfinancovanie) s nárokovými výdavkami vo výške

26.320.206,89 Sk (873.670,81 Eur), ku ktorej predložil :

- faktúru č. 2008037 zo dňa 12. septembra 2008 na sumu 27.495.482,85 Sk (912.682,82 Eur) za vykonané stavebné práce podľa priloženého súpisu prác a dodávok, vystavenú dodávateľom J., spoločnosť s ručením obmedzeným, Q. X, J., IČO: XX XXX XXX, ktorú poskytovateľ preplatil vo výške 26.320.206,89 Sk (873.670,81 Eur) prevodom na účet prijímateľa č. XXXXXXXXXXXX/XXXX vedený vo V., a.s. dňa 29. októbra 2008, napriek tomu, že dodávka fakturovaných prác a tovaru nebola realizovaná v deklarovanom rozsahu a spôsobom na objekte: SO-11 Regulácia a úprava potoka, čo za projekt „Výrobné haly Píla - A.“ predstavovalo celkový rozsah nerealizovaných dodávok prác a tovarov najmenej v sume 70.487,23 Eur,

a takto postupoval hoci vedel, že stavebné práce a dodávky v deklarovanom rozsahu a spôsobom dodané neboli, teda žiadosť o platbu a jej prílohy neobsahovali správne a pravdivé údaje, keďže uplatňované výdavky neboli reálne, správne, aktuálne a v súlade so schváleným rozpočtom projektu, faktúra neobsahovala skutočne vykonané práce a jednotlivé výmery položiek, čo bolo v rozpore s čl. II ods. 4, čl. IV ods. 1, 2, čl. VII ods. 10 a čl. IX ods. 2 Zmluvy o poskytnutí NFP, ako aj v rozpore s čestným vyhlásením v žiadosti o platbu o tom, že nárokovaná čiastka zodpovedá údajom uvedeným v zúčtovacích dokladoch a oprávnené výdavky boli skutočne vykonané, čím poskytovateľovi spôsobil škodu v rozsahu neoprávnené uplatnených výdavkov v celkovej výške najmenej 66.962,87 Eur, ktorých pomerná časť príspevku vo výške 51,3% pri žiadosti č. 2 poskytnutá z prostriedkov ERDF predstavuje najmenej 34.351,95 Eur a pomerná časť príspevku vo výške 43,7% pri žiadosti č. 2, poskytnutá z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky predstavuje najmenej 29.262,77 Eur, zvyšných 5% (3.524,36 Eur) tvorili vlastné zdroje prijímateľa,

t e d a

- vylákal od iného príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie je podľa všeobecne záväzného predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňal, a to tým, že ho uviedol do omylu v otázke ich splnenia a spôsobil tak značnú škodu,

- predložil nesprávny doklad a použil prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločností na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožnil spôsobenie sprenevery prostriedkov a spôsobil tak značnú škodu,

č í m s p á c h a l

- zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona v znení účinnom do 31. júla 2019 (ďalej len „Trestný zákon“),

- zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona.

Za to mu u k l a d á

Podľa § 225 ods. 5 Trestného zákona za použitia § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu podmienčne o d k l a d á a zároveň ukladá probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona ustanovuje skúšobnú dobu na 5 (päť) rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. d) Trestného zákona ukladá povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona u k l a d á trest zákazu činnosti vykonávať činnosť štatutárneho zástupcu v orgánoch miestnej samosprávy na dobu 5 (päť) rokov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodeného Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky o d k a z u j e s nároku na náhradu škody na civilný proces.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z a m i e t a.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku rozsudkom z 29. apríla 2019, sp. zn. PK-1T/4/2016 (ďalej tiež „Špecializovaný trestný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznal obžalovaného J. A. (ďalej tiež „obžalovaný“) za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 6 písm. a) Trestného zákona v súbehu so zločinom poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- ako štatutárny zástupca obce A., IČO: XXXXXXXXX (ďalej len „prijímateľ“) po tom, ako dňa 29.4.2008 uzatvoril s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky v zastúpení Slovenskou agentúrou pre rozvoj investícií a obchodu, od 1.1.2012 v zastúpení Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou (ďalej len „poskytovateľ“), Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku reg. č. VS 15-2008-P82 (ďalej len „Zmluva o poskytnutí NFP“) a následne ďalších päť dodatkov k nej, za účelom spolufinancovania schváleného projektu „Výrobné haly Píla-A.“, kód ITMS 11110200082, Operačný program: Priemysel a služby, Priorita: č. 1. Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu, na základe ktorej sa poskytovateľ zaviazal poskytnúť prijímateľovi nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“) vo výške 45.646.170,-Sk (1.515.175,-Eur), pozostávajúci z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len "ERDF") a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, poskytnutie a použitie ktorého sa spravovalo najmä zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a nariadením Rady (ES) č. 1260/1999 zo dňa 21.7.1999, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o štrukturálnych fondoch v znení nariadení Rady (ES) č. 1147/2001 a č. 1105/2003, s cieľom dosiahnuť schválenie predstieraných výdavkov a tým neoprávnene získať finančné prostriedky, predložil poskytovateľovi

1) dňa 2.9.2008 žiadosť o platbu č. 1 (predfinancovanie) s nárokovanými výdavkami vo výške 17.040.700,09 Sk (565.647,61 Eur), ku ktorej predložil :

- faktúru č. 2008034 zo dňa 18.8.2008 na sumu 9.298.203,85 Sk (308.643,82 Eur) a faktúru č. 2008035 zo dňa 25.8.2008 na sumu 8.279.375,78 Sk (274.824,93 Sk - zrejme ide len o chybu v písaní a správne má byť „Eur“ - poznámka Najvyššieho súdu),

za vykonané stavebné práce podľa priloženého súpisu prác a dodávok, vystavené dodávateľom J., spoločnosť s ručením obmedzeným, Q. X, J., IČO XX XXX XXX (ďalej len „J.“), ktoré poskytovateľ preplatil vo výške 17.040.700,09,-Sk (565.647,61 Eur) prevodom na účet prijímateľa č. XXXXXXXXXXXX/XXXX vedený vo V., a.s. dňa 29.10.2008, napriek tomu, že dodávka fakturovaných prác a tovaru nebola realizovaná

v deklarovanom rozsahu a spôsobom na objektoch: SO-01 Hala - píla 100 stavba, SO-07 Spevnené plochy, SO-10 Kanalizačná stoka AA a SO-11 Regulácia a úprava potoka,

2) dňa 29.9.2008 žiadosť o platbu č. 2 (predfinancovanie) s nárokovanými výdavkami vo výške 26.320.206,89 Sk (873.670,81 Eur), ku ktorej predložil :

- faktúru č. 2008037 zo dňa 12.9.2008 na sumu 27.495.482,85 Sk (912.682,82 Eur) za vykonané

stavebné práce podľa priloženého súpisu prác a dodávok, vystavenú dodávateľom J., ktorú poskytovateľ preplatil vo výške 26.320.206,89 Sk (873.670,81,-Eur) prevodom na účet prijímateľa č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený vo V., a.s. dňa 29.10.2008, napriek tomu, že dodávka fakturovaných prác a tovaru nebola realizovaná v deklarovanom rozsahu a spôsobom na objektoch : SO-02 Hala-stolárska výroba, SO-03 Hala-kovovýroba a sklad a SO-07 Spevnené plochy, a

3) dňa 6.2.2009 žiadosť o platbu č. 3 (záverečnú) s nárokovanými výdavkami vo výške 75.819,93 Eur, ku ktorej priložil:

- faktúru č. 2008042 zo dňa 30.10.2008 na sumu 2.374.371,30 Sk (78.814,69 Eur) za vykonané stavebné práce podľa priloženého súpisu prác a dodávok, vystavenú dodávateľom J., ktorú poskytovateľ preplatil vo výške 75.819,93,-Eur prevodom na účet prijímateľa č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený vo V., a.s. dňa 11.05.2009, napriek tomu, že dodávka fakturovaných prác a tovaru nebola realizovaná v deklarovanom rozsahu a spôsobom na objekte SO-08 Oplotenie výrobného areálu, čo za projekt „Výrobné haly Píla - A." predstavovalo celkový rozsah nerealizovaných dodávok prác a tovarov v hodnote najmenej 512.384,31 Eur,

a takto postupoval hoci vedel, že stavebné práce a dodávky v deklarovanom rozsahu a spôsobom dodané neboli, teda žiadosti o platbu a ich prílohy neobsahovali správne a pravdivé údaje, keďže uplatňované výdavky neboli reálne, správne, aktuálne a v súlade so schváleným rozpočtom projektu, faktúry neobsahovali skutočne vykonané práce a jednotlivé výmery položiek a čerpanie finančných prostriedkov nebolo efektívne a hospodárne, čo bolo v rozpore s čl. II ods. 4, čl. IV ods. 1, 2, čl. VII ods. 10 a čl. IX ods. 2 Zmluvy o poskytnutí NFP a čl. IV body 3, 9 Zmluvy o dielo na zhotovenie stavby „Výrobné haly Píla - A.", uzavretej dňa 25.8.2006 medzi obcou A., zastúpenou obž. J. A. ako objednávateľom a J. ako zhotoviteľom diela, ako aj v rozpore s čestným vyhlásením v žiadostiach o platbu o tom, že nárokovaná čiastka zodpovedá údajom uvedeným v zúčtovacích dokladoch a oprávnené výdavky boli skutočne vykonané, pričom v rozpore s čl. IV bod 9 čl. VI bod 23 citovanej Zmluvy o dielo pred vystavením faktúr nevykonal ani nezabezpečil premeranie a odsúhlasenie výmer, a hoci si nespĺnil povinnosť na stavbe zabezpečiť stály stavebný dozor, predkladané faktúry a ich prílohy boli opatrené pečiatkou stavebného dozoru, ako nevyhnutnej formálnej podmienky, čím poskytovateľovi spôsobil škodu v rozsahu neoprávnené uplatnených výdavkov v celkovej výške najmenej 486.802,72,-Eur, z ktorých pomerná časť príspevku vo výške 51,3% pri žiadosti č. 1 a č. 2, resp. 75% pri žiadosti č. 3, poskytnutá z prostriedkov ERDF predstavuje najmenej 270 206,68,-Eur a pomerná časť príspevku vo výške 43,7% pri žiadosti č. 1 a č. 2 resp. 20% pri žiadosti č. 3, poskytnutá z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky predstavuje najmenej 216.596,04,-Eur, zvyšných 5% tvorili vlastné zdroje prijímateľa.

Za to Špecializovaný trestný súd uložil obžalovanému podľa § 225 ods. 6 Trestného zákona, za použitia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. j) Trestného zákona a § 37 písm. h) Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona a § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil súd prvého stupňa obžalovanému aj ochranný dohľad na 1 rok.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, podali obžalovaný, čo do výroku o vine a treste, prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej tiež „prokurátor“), čo do výroku o treste a poškodený Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej aj „poškodený“), čo do chýbajúceho výroku o náhrade škody, odvolania, ktoré neskôr osobitnými podaniami, obžalovaný prostredníctvom svojich obhajcov, písomne aj odôvodnili.

V písomných dôvodoch podaného odvolania obžalovaný, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Milana Žoldoša namietal, že skutková podstata trestného činu poškodovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 Trestného zákona je formulovaná alternatívnym spôsobom, a to, tak čo do druhu konania páchatel'a, ako aj čo do možného následku. Kumulácia následkov tohto trestného činu sa vychádzajú z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 2018, sp. zn. 1 TdoV 1/2017, podľa názoru obhajoby, vzájomne vylučuje, teda konaním páchatel'a je možné vyvolať len jeden

následok, čo platí aj vo vzťahu ku konaniu páchatel'a. Z právnej vety odsudzujúceho rozsudku však vyplýva kumulatívne konanie, ako aj kumulatívna existencia následkov (umožnenie sprenevery a aj protiprávneho zadržania prostriedkov). Nakoľko kumulácia minimálne následkov je vylúčená, vytýkal obžalovaný napadnutému rozsudku jeho neurčitosť, keďže nie je z jeho záverov zrejmé akého konania, respektíve následkov sa mal dopustiť.

V ďalšej časti odôvodnenia podaného odvolania obžalovaný namietal rozpor medzi znením skutkovej vety napadnutého rozhodnutia, v ktorej súd konštatoval nehospodárnosť a neefektívnosť použitia prostriedkov obžalovaným a znením právnej vety, v ktorej súd konštatoval použitie prostriedkov na iný účel, pritom nehospodárne a neefektívne je možné použiť len prostriedky vynaložené na stanovený účel. V tejto súvislosti obžalovaný vyčítal súdu prvého stupňa, že nezisťoval iný účel použitia prostriedkov, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia („Je nepochybné, že zostali nezrealizované finančné prostriedky, ktoré boli použité iným spôsobom ako predpokladali vyššie citované zmluvy. Kde a u koho sa tieto finančné prostriedky použili však nebolo predmetom dokazovania v tomto konaní" - strana 20), pritom zároveň dospel súd prvého stupňa k záveru, že všetky prostriedky boli, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, uhradené dodávateľovi - spoločnosti J., spoločnosť s ručením obmedzeným, Q. X, J. (ďalej aj „J., s.r.o." alebo „J."). Obžalovaný taktiež vyjadril nesúhlas so záverom Špecializovaného trestného súdu prezentovaným v dôvodoch napadnutého rozhodnutia spočívajúcim v tom, že za účel použitia prostriedkov považoval jednotlivé položky rozpočtu namietajúc, že priemyselný park bol postavený, plní svoj účel, pritom v konaní nebolo preukázané, že by si obžalovaný finančné prostriedky prisvojil, alebo použil na iný účel, ako boli stavebné práce. Názor, že sledovaný účel je potrebné vyvodzovať z jednotlivých položiek by viedol k príliš tvrdému a formalistickému uplatňovaniu trestného práva, kedy by každý odklon od jednotlivých položiek rozpočtu, aj nepodstatný, znamenal vyodenie trestnoprávnej zodpovednosti. Odklon od jednotlivých položiek zo strany prijímateľa pri zachovaní celkovej povahy výdavkov môže byť predmetom uplatnenia nárokov v rámci súkromného práva, respektíve skúmania v administratívnom konaní, nie však dôvodom na aplikáciu trestného práva ako prostriedku ochrany „ultima ratio", pritom z vykonaného dokazovania vyplýva, že všetky platby nenávratného finančného prostriedku (ďalej aj „NFP") boli zo strany prijímateľa použité na úhradu vykonaných stavebných prác.

Obžalovaný ďalej vyjadril názor, že Zmluva o dielo uzatvorená medzi Obcou A. ako prijímateľom a spoločnosťou J., spoločnosť s ručením obmedzeným, Q. X, J. ako zhotoviteľom je irelevantná vo vzťahu k zisťovaniu naplnenia skutkových podstat trestných činov podľa § 261 a § 225 Trestného zákona, keďže neupravuje podmienky poskytnutia NFP a ani žiadne povinnosti prijímateľa voči poskytovateľovi - Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej tiež „ministerstvo").

Vo vzťahu k následku, ktorým malo byť umožnenie sprenevery, obžalovaný namietal, že všetky prostriedky NFP, ktoré obec získala od poskytovateľa, boli zaplatené dodávateľovi a tak podľa názoru obhajoby, si ani obec a ani obžalovaný objektívne nemohli žiadne finančné prostriedky prisvojiť, čo bráni záveru o vyvolaní následku sprenevery. Obdobne tak spochybnil záver o tom, že zostali nejaké nezrealizované finančné prostriedky, pretože NFP je poskytovaný na základe faktúr vystavených prijímateľom, ktorý je následne v rámci zúčtovania platieb povinný predložiť doklady o vykonaných platbách dodávateľovi, pritom ministerstvo ako poskytovateľ nikdy nenamietalo, že by prijímateľ nepreukázal úhradu faktúr dodávateľovi v plnej výške prijátého NFP. Obhajoba tak právny záver súdu o spôsobení následku obžalovaným v podobe sprenevery považovala za neodôvodnený a nepreukázaný. Obžalovaný taktiež spochybnil záver o spôsobení následku v podobe protiprávneho zadržania prostriedkov Európskych spoločenstiev, ktorému podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 TdoV 1/2017, obsahovo zodpovedá následok trestného činu neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 215 Trestného zákona a zdôraznil, že zo skutkovej vety napadnutého rozsudku nemožno vyvodiť záver, že by obžalovaný prechodne a neoprávnené užíval prostriedky NFP. Zároveň opätovne vyjadril názor, že súbežné spôsobenie následku v podobe sprenevery a aj protiprávneho zadržania prostriedkov NFP je vylúčené.

Vo vzťahu k skutkovej podstate trestného činu podľa § 261 Trestného zákona obžalovaný ešte namietal,

že jej objektom je ochrana prostriedkov EU, nie štátneho rozpočtu SR, pritom podľa názoru obžalovaného prostriedky NFP sú de iure prostriedkami štátneho rozpočtu SR a nie je ich možné považovať za prostriedky rozpočtu EÚ, čo vo svojom liste potvrdilo aj Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Názor Špecializovaného trestného súdu, ktorý vyššie uvedenú argumentáciu odmietol konštatujúc, že inak by chýbal akýkoľvek zmysel pre existenciu skutkových podstat trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskej únie, označil obžalovaný za nepodložený a porušujúci jeho ústavné právo byť trestne stíhaný iba zo zákonných dôvodov. V tejto súvislosti obžalovaný poukázal na návrh obhajoby na vykonanie listinného dôkazu - Rozhodnutia Úradu vládneho auditu, číslo: UVA-1215/2018 zo dňa 3. mája 2018, ktorý bol súdom odmietnutý, mal však preukázať, že v rámci predfinancovania sú prijímateľovi poskytované iba prostriedky zo štátneho rozpočtu, čo má vplyv na výšku škody, ako aj záver o porušení chráneného objektu.

Ohľadom naplnenia objektívnej stránky trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona, obžalovaný v podanom odvolaní namietal nepreskúmateľné a príliš všeobecné konštatovanie súdu v napadnutom rozsudku spočívajúce v tom, že obvinený svojím konaním porušil ustanovenia zákona č. 523/2004 Z.z., nariadenia Rady č. 1260/1990, 117/2001, 1105/2003. Vyjadril názor, že prokurátor v obžalobe a súd v rozsudku je povinný uviesť konkrétne ustanovenie konkrétneho právneho predpisu, ktoré stanovuje konkrétnu podmienku poskytnutia príspevku, ohľadne ktorej mal uviesť poskytovateľa do omylu, respektíve jej splnenie predstierať. Uvedený nedostatok obžalovaný považoval za porušenie práva na obhajobu, keďže v dôsledku spomínaného nedostatku sa nevedel kvalifikovane brániť.

Za nepreukázaný a prekvapivý považoval obžalovaný záver súdu prvého stupňa spočívajúci v tom, že mal konať v priamom úmysle a motívom jeho konania mala byť snaha o majetkový prospech, keďže majetok nadobudnutý prostredníctvom NFP je vo vlastníctve obce a celý NFP bol zaplatený dodávateľovi - spoločnosti J. a súčasne nebolo preukázané, že by určitá časť NFP bola nespotrebovaná alebo nepoužitá, prípadne, že by sa nespotrebovaná časť NFP akýmkoľvek spôsobom dostala k obžalovanému tak, aby si ju mohol prisvojiť alebo ju mohol použiť na iný účel. Záver o priamom úmysle sa obohatiť spochybňoval obžalovaný aj s poukazom na znalecký posudok znaleckej organizácie CENEKON, z ktorého vyplýva, že finančné prostriedky neboli „utopené“ pri položkách, respektíve stavebných objektoch, kde je to najľahšie urobiť (SO-01 Píla, SO-02 Stolárska výroba, SO-03 Kovovýroba), ale rozhodujúce nezhody sa týkali položiek, respektíve stavebných prác (regulácia potoka a spevnené plochy), ktoré je možné najľahšie skontrolovať. Obžalovaný preto považoval za otázne, na základe akých racionálnych dôvodov by sa chcel obohatiť pri stavbe objektov, pri ktorých je možný podvod najľahšie odhaliť (regulácia potoka a spevnené plochy), avšak v prípade stavieb objektov, pri ktorých by sa podvod kontroloval obtiažne (Píla, Stolárska výroba, Kovovýroba), aj skutočne vynaložil celý objem prostriedkov.

Za vadu konania označil obžalovaný aj odmietnutie jeho návrhov na vykonanie dôkazov, založené na odôvodnení, že v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu bol vyslovený iba jeden záväzný pokyn, a to pribratie znaleckej organizácie, pričom iné pochybenia, čo sa týka rozsahu dokazovania, neboli súdu prvého stupňa vytýkané. Uvedený dôvod odmietnutia návrhov obhajoby na vykonanie dokazovania považoval obžalovaný za nesprávny a porušujúci jeho právo na obhajobu. V tejto súvislosti zdôraznil, že jeho návrhy na doplnenie dokazovania (list Ministerstva financií Slovenskej republiky z 5. mája 2015, Rozhodnutie Úradu vládneho auditu, číslo UVA-1215/2018 z 3. mája 2018, odborné vyjadrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky k povahe prostriedkov poskytovaných systémom predfinancovania) sa týkali otázok preukázania jeho viny. Obžalovaný zároveň poukázal na vykonané doplnenie dokazovania výsluchom svedka B. (napriek vyššie uvedenému odôvodneniu - odvolací súd vykonať tento dôkaz nenariadil), ktorým si súd prvého stupňa chcel overiť, či obhliadka objektu znaleckou organizáciou CENEKON vykonaná bola, hoci žiadna zo strán skutočnosť vykonania obhliadky nespochybňovala. Takýto postup považoval obžalovaný za „dvojaký meter“ použitý voči nemu. V tejto súvislosti obžalovaný namietal, že opakovane navrhoval vykonať dôkaz výsluchom svedka J., konateľa dodávateľa, teda spoločnosti J., keďže jeho výpoveď pokladal za kľúčovú, a to napriek tomu, že uvedený svedok využil svoje právo a odoprel vypovedať v konaní pred súdom prvého stupňa,

pretože po vrátení veci Špecializovanému trestnému súdu sa hlavné pojednávanie otvorilo znovu a súd prvého stupňa nemôže, podľa názoru obžalovaného, odmietnuť vykonať uvedený dôkaz len s poukazom na jeho predchádzajúce odopretie výpovede bez zisťovania, či dôvody odopretia výpovede sú naďalej dané, respektíve, či obavy svedka z jeho možného trestného stíhania sú dôvodné. V tomto smere nevykonal súd prvého stupňa žiadnu aktivitu ani dopyt. Uvedený postup súdu prvého stupňa pokladal obžalovaný za porušenie svojho práva na obhajobu.

Obžalovaný vytýkal odôvodneniu napadnutého rozsudku taktiež jeho nepreskúmateľnosť a nedostatočné venovanie sa celému radu argumentačných liniek obhajoby, ktorá namietala nenaplnenie skutkových podstat žalovaných trestných činov, objektívnej stránky, objektu, ako aj subjektívnej stránky, ktorými sa súd ani čiastočne nezaoberal a ani neuviedol žiadne úvahy, z ktorých by bolo možné vyvodiť závery o mylnosti obrany obžalovaného. Súd sa podľa názoru obžalovaného obmedzil iba na konštatovanie, že by chýbal zmysel pre existenciu skutkových podstat trestného činu poškodzovania finančných záujmov EÚ a vôbec sa nezaoberal argumentáciou obhajoby voči trestnému činu subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona. Z uvedených dôvodov dospel obžalovaný k záveru, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a nespĺňa náležitosti rozsudku vyplývajúce z ustanovenia § 168 ods. 1 Trestného poriadku.

Podanému znaleckému posudku v časti týkajúcej sa skutočne realizovaných prác pri regulácii potoka, obžalovaný v podanom odvolaní vytýkal v prvom rade jeho neúplnosť, keďže znalec si overoval realizáciu prác na regulácii potoka len vizuálne, bez skúšobných sond, hodnotu stavebných prác vypočítal na základe zistenej dĺžky regulácie potoka a zisteného počtu gabiónov, nezohľadnil však všetky nevyhnutné položky (napríklad rovnánina, základový pás, úprava brehov po povodniach, atď.) a nezohľadnil počet a umiestnenie gabiónov na spevnenie brehov, ktoré nie sú zistiteľné vizuálne, ale zakryté zeminou. V druhom rade obžalovaný v tejto súvislosti namietal, že čiastkové stavebné práce v podobe regulácie potoka sú svojou povahou vodnou stavbou, pričom na hodnotenie takejto stavby nemal znalec Ing. Polášek potrebnú odbornosť, keďže nie je zapísaným znalcom v príslušnom odvetví, a to vodné stavby.

Obžalovaný vyjadril názor, že kontroly poškodeného na mieste samom, vykonané po každom predložení žiadosti o platbu finančných prostriedkov zo strany obce a následné odsúhlasenie platieb NFP poškodeným, možno považovať za konkludentné odsúhlasenie prípadných zmien pri realizácii projektu. V danom prípade, nebola zo strany poškodeného riadne vykonaná kontrola využitia poskytnutých finančných prostriedkov a hoci nedôsledná kontrola neznamená zároveň aj beztrestnosť páchatela, podľa názoru obžalovaného nie je možné odhliadnuť od „príčinenia poškodeného" na vzniku škody a v prípade, že by sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, je na prejednávaný prípad potrebné aplikovať ustanovenie § 29 Trestného zákona. Obžalovaný považoval za neprípustné, aby poškodený prenášal svoju prípadnú laxnosť pri výkone kontroly na obžalovaného, ktorý by tak mal sám znášať plnú prípadnú trestnú zodpovednosť. Naopak vyjadril názor, že by bolo na mieste skúmať, či nedošlo k spáchaniu trestného činu podľa § 263 Trestného zákona, ak by odvolací súd dospel k záveru, že došlo k poškodeniu finančných záujmov EÚ.

Záverom svojho odvolania, podaného prostredníctvom obhajcu JUDr. Milana Žoldoša, obžalovaný súdu prvého stupňa vytýkal, že pri vyčíslení výšky škody zodpovedajúcej jednotlivým nezrealizovaným položkám identifikovaným v rozpočte nezohľadnil, že tieto položky boli nahradené iným druhom položiek. Svoju trestnú zodpovednosť obžalovaný poprel s tvrdením, že samotný stavebný projekt bol od začiatku nesprávny (projekt na kanalizáciu bol zhotovený ešte v roku 1993) a v celom rozsahu nerealizovateľný, pričom obžalovaný ani nedisponoval potrebným vzdelaním, aby vedel overiť správnosť stavebnej dokumentácie, realizačné projekty dal vypracovať dodávateľ (pán J.). V konaní taktiež nebolo podľa názoru obžalovaného preukázané, že by si privlastnil čo i len časť poskytnutého príspevku a napriek tomu, že súd prvého stupňa v tomto smere nevykonal žiadne dôkazy konštatoval, že obžalovaný spôsobil následok sprenevery a protiprávneho zadržania prostriedkov. Z vyššie uvedených dôvodov obžalovaný poprel akúkoľvek vinu zo spáchania skutku mu kladeného za vinu a navrhol, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok a vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu na opätovné

konanie.

V odvolaní podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Ivana Vánka, obžalovaný v prvom rade poukázal na odôvodnenie svojho predchádzajúceho odvolania zo 14. októbra 2016 a jeho doplnenia z 28. marca 2017. Namietal, že tri kontroly realizácie projektu „Výrobné haly Píla-A.“ uskutočnené poskytovateľom - Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej tiež „MH SR“) v zastúpení Slovenskou agentúrou pre rozvoj investícií a obchodu (ďalej tiež „SARIO“), ako súčasť úkonov predbežnej a priebežnej finančnej kontroly podľa § 9 a § 10 zákona č. 502/ 2001 Z. z. o finančnej kontrole, v rámci ktorej bol poskytovateľ povinný preveriť najmä reálnosť, oprávnenosť, správnosť, aktuálnosť a neprekrývanie sa nárokováných výdavkov atď., skončili s negatívnym záverom, t. j. že neboli zistené žiadne nezrovnalosti finančného alebo nefinančného charakteru a s odporúčaním žiadosť o predfinancovanie schváliť a postúpiť na realizáciu. Jednotlivé kontroly sa síce uskutočnili ako kontroly na mieste, avšak výberovým spôsobom, hoci podľa Zmluvy o NFP sa mali realizovať 100 % fyzickou previerkou. Napriek tomu nie je, podľa názoru obžalovaného, možné závery troch na mieste samom vykonaných kontrol poskytovateľom ako dôkaz odignorovať a len následnú finančnú kontrolu z roku 2012 považovať za správnu, najlepšiu a neomylnú. Následne bola totiž vykonaná aj záverečná kontrola opäť s negatívnym výsledkom. Obžalovaný taktiež v tejto súvislosti poukázal na kolaudačné konanie k stavbe, ktorého výsledkom bolo kolaudačné rozhodnutie z 11. novembra 2009, v ktorom boli zistené len nepodstatné zmeny stavby pred jej dokončením oproti projektovej dokumentácii. Taktiež podľa rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia Spišská Nová Ves z 5. októbra 2009 o povolení trvalého užívania objektov „SO-04 vodovodná prípojka a SO-05 kanalizačná prípojka s odľučovačom ropných látok“, neboli zistené odchýlky od projektovej dokumentácie. Napokon odchýlenie sa od projektovej dokumentácie nevyplýva ani z rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia Spišská Nová Ves z 12. októbra 2010 o povolení užívania časti vodnej stavby „Regulácia a úprava miestneho potoka v intraviláne obce A. - I. etapa“, podľa ktorého technickým riešením kolaudovanej stavby je opevnenie gabiónovými blokmi a matracmi vyplnenými kamenivom, dno upravené kameninovou rovnatinou a brehy koryta ošetrené hydroosevom a zatrávením.

V ďalšej časti odvolania obžalovaný vytýkal súdu prvého stupňa, že svoje rozhodnutie založil aj na dôkazoch, ktoré neboli vykonané oboznámením na hlavnom pojednávaní, a to odpoveď Ministerstva financií z 5. mája 2015, výňatok z interného manuálu postupov SARIO - kontrola na mieste, obsah CD nosiča interného manuálu, Správa stavebného úradu Mníšek nad Hnilcom z 10. februára 2014 k stavebnému denníku, prílohy k trestnému spisu č. 1 - šanóny 1 až 7, ako aj príloha č. 2 - projektová dokumentácia.

Obžalovaný vyjadril názor, že súd prvého stupňa akceptovaním dôvodu na odopretie výpovede svedka Ing. L. J., konateľa spoločnosti J., s.r.o. J. a dodávateľa stavby, zmaril právo obžalovaného a jeho obhajcu klásť tomuto svedkovi otázky. Špecializovaný trestný súd sa taktiež nezaoberal a nehodnotil vlastnoručne urobené poznámky, ktoré na hlavičkovom papieri spoločnosti J. predložil obžalovanému svedok Ing. J., a na ktorých rozpísal chýbajúce časti stavby, respektíve navyiac vykonané práce.

Vo vzťahu k znaleckej organizácii CENEKON, a.s., Martinengova 3, Bratislava (ďalej aj „CENEKON, a.s.“), pribratjej do konania na podklade zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu zo 14. novembra 2017, obžalovaný namietal, že spomínaná organizácia je síce zapísaná v zozname znaleckých organizácií Ministerstva spravodlivosti SR pod ev. č. 90017 v odbore Stavebníctvo, odvetvie Pozemné stavby, Odhad hodnoty nehnuteľností, Odhad hodnoty stavebných prác, nie je však zapísaná v oblasti ohodnocovania vodných, respektíve vodohospodárskych stavieb.

V tejto súvislosti obžalovaný vo vzťahu k znaleckému posudku č. 36/2018 zo 14. novembra 2018, vyhotovenému v mene znaleckej spoločnosti CENEKON, a.s. znalcom Ing. Jozefom Poláškom namietal, že znalecká organizácia pre výpočet určitých položiek použila vlastné prepočty a ceny, hoci, podľa názoru obžalovaného, mala brať do úvahy ceny, údaje a prepočty vysúfážené dodávateľom a zhotoviteľom projektu „Výrobné haly Píla-A.“. Znalecká organizácia, podľa názoru obžalovaného, v spomínanom znaleckom posudku svojvoľne zmenila kvalifikáciu horniny z 5. stupňa na 3. stupeň pri

hodnotení zemných prác na kanalizačnej stoke, hoci ešte v roku 1994 bol na určenie stupňa horniny vykonaný geologický prieskum, výsledky ktorého sú uložené na obecnom úrade, pritom samotný znalec Ing. Jozef Polášek vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedol, že otázka určenia horniny je veľmi vážna položka, k čomu žiadal geologický prieskum, ktorý však k dispozícii nemal. Vo vzťahu k regulácii potoka poukázal ešte obžalovaný na výpoveď znalca Ing. Jozefa Poláška, ktorý na hlavnom pojednávaní uviedol, že je dosť problematické po desiatich rokoch sa vyjadrovať k položkám, ktoré tam mali byť vykonané, pretože každoročne pôsobí nejaká erózia z titulu väčších vôd, ktoré tam vznikajú. Uvedenú okolnosť potvrdila aj znalecká organizácia CENEKON, a.s., ktorá uviedla, že už nevie posúdiť, či niektoré práce boli skutočne zrealizované, čo je objektívne dané vzhľadom na značný časový odstup, takmer 10 rokov, od realizácie stavby. Na druhej strane znalecká organizácia zohľadnila aj naviac vykonané práce, pretože pred začatím stavebných prác muselo dôjsť k zbúraní stojacich objektov a k úprave staveniska.

Obžalovaný v ďalšej časti podaného odvolania opätovne poukázal na nezrovnalosti ohľadom nezapočítania čiastky 34.511,94 Eur týkajúcej sa položky SO 07 - Spevnené plochy, akceptované znalcom na hlavnom pojednávaní 5. marca 2019, ktoré vyústili do podania dodatku č. 2 k spomínanému znaleckému posudku. V tejto súvislosti namietal ešte nezapočítanie do súhrnu vykonaných prác stavbu múrika, na ktorom je postavené zábradlie, čo dokumentoval predloženou fotografiou.

Zároveň obžalovaný v podanom odvolaní poukázal na zmenu v postavení znalca Ing. Jozefa Poláška a uviedol, že po vypracovaní znaleckého posudku sa znalecká organizácia CENEKON, a.s. transformovala na spoločnosť Čavojský&Partners, a.s. IČO: 00 684 759, pričom podľa vyjadrenia obžalovaného, znalec Ing. Jozef Polášek je zamestnancom CENEKON, a.s. IČO: 52 015 661, ktorá rovnako ako spoločnosť Čavojský&Partners, a.s. IČO: 00 684 759, nemá v predmete činnosti zapísanú znaleckú činnosť. Predseda senátu súdu prvého stupňa v súvislosti so zmenou právneho postavenia vyzval znalca Ing. Jozefa Poláška, aby zaslal poverenie svojej osoby na konanie v mene spoločnosti Čavojský&Partners, a.s. IČO: 00 684 759 mailom s tým, že toto poverenie bolo súdu prvého stupňa zaslané poštou do troch pracovných dní. Postup predsedu senátu na hlavnom pojednávaní konanom 22. januára 2019 a následný výsluch znalca 5. marca 2019, pokladal obžalovaný za nezákonný a dôkaz v podobe výsluchu znalca za nepoužiteľný v trestnom konaní. Dodatočný súhlas konateľov spoločnosti Čavojský&Partners, a.s. zaslaný súdu faxom nemohol podľa názoru obžalovaného konvalidovať tento protiprávny stav. Ing. Jozef Polášek je síce zapísaný v zozname znalcov, avšak predmetný znalecký posudok vypracoval ako znalec znaleckej organizácie, ktorá už právne neexistuje.

Obžalovaný ďalej poukázal na skutočnosť, že obhliadky stavby a regulácie potoka realizovanej na podnet znalca Ing. Jozefa Poláška a uskutočnenej iba v priebehu niekoľkých hodín 9. októbra 2018, hoci sa mala konať dva dni, a to aj nasledujúci deň (10. októbra 2018), sa zúčastnil aj konateľ spoločnosti J., s.r.o. Ing. L. J., ktorý na požiadanie znalca tomuto odovzdal počas obhliadky podklady k vypracovaniu znaleckého posudku, pritom podľa názoru obžalovaného, bolo samotné procesné postavenie Ing. L. J. pri tomto úkone nejasné. A aj na podklade uvedených skutočností obžalovaný opätovne, avšak neúspešne navrhoval vypočuť Ing. L. J. ako svedka, hoci odoprel vypovedať v konaní pred súdom podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku, pretože bez výpovede tohto svedka nie je možné podľa názoru obžalovaného, objasniť skutočnosti dôležité pre rozhodnutie súdu.

V podanom odvolaní poukázal obžalovaný ešte na Záznam o zistených skutkových okolnostiach spísaný podľa § 7 ods. 1 Advokátskeho poriadku obhajcom obžalovaného so súhlasom RNDr. V. L., zamestnanej ako odborný radca na Okresnom úrade v U., odbor starostlivosti o životné prostredie, týkajúci sa priebehu a výsledku kolaudačného konania stavby „Regulácia a úprava časti A. potoka v intraviláne obce A.“ v roku 2010 a namietal, že vyššie uvedený záznam, hoci bol prečítaný na hlavnom pojednávaní dňa 29. apríla 2019, sa nestal súčasťou odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa a zostal bez povšimnutia.

Obžalovaný ďalej vyjadril nesúhlas s postupom súdu prvého stupňa pri výsluchu svedka Ing. T. B. - starostu obce A., ktorý nebol predvolaný na hlavné pojednávanie konané 5. marca 2019 ako svedok, do

pojednávacej miestnosti vstúpil ako verejnosc' a až splnomocnenkyňa poškodeného upozornila súd, že Ing. T. B. navrhuje vypočuť ako svedka. Obhajoba uvedené okolnosti namietala, avšak súd prvého stupňa jej námietky neuznal a rozhodol o výsluchu vyššie uvedeného svedka. Po poučení a zložení prísahy predseda senátu vyzval prokurátora, aby vykonal výsluch svedka, ktorý však uviedol, že výsluch vykonať nechce, preto následne výsluch svedka vykonala splnomocnenkyňa poškodeného, ktorá tak podľa názoru obžalovaného suplovala postavenie prokurátora ako nositeľa dôkazného bremena. Obžalovaný ďalej v tejto súvislosti vyjadril nesúhlas aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia spočívajúcim v tom, že svedka B. dopyčuľ, aby si overil, že zástupcovia znaleckej organizácie CENEKON, a.s. vykonali obhliadku objektu.

V ďalšej časti podaného odvolania obžalovaný namietal postup súdu prvého stupňa pri rozhodovaní o návrhu obhajoby na vylúčenie poškodeného z trestného konania, argumentačne vychádzajúceho z uznesenia Špecializovaného trestného súdu zo 7. marca 2019, sp. zn. BB-4T/42/2018, na vydaní ktorého sa ako člen senátu podieľal aj JUDr. Igor Králik, ktorý je zároveň členom senátu aj v prejednávanej veci, vo vzťahu ku ktorému (návrhu) predseda senátu na hlavnom pojednávaní 29. apríla 2019 len skonštatoval, že súd v tejto chvíli nebude o žiadnej otázke rozhodovať a splnomocnenkyňa poškodeného bude naďalej vykonávať svoje práva.

Obžalovaný v podanom odvolaní taktiež vyjadril svoj názor, že procesná aktivita prokurátora v konaní pred súdom prvého stupňa bola nedostatočná, prokurátor nevyužil právo klásť otázky a vypočuť svedka, znalca, poškodeného a dôkazné bremeno tak presunul na splnomocnenca poškodeného, čím podľa názoru obžalovaného došlo k narušeniu princípu kontradiktórnosti konania. Namietal ďalej, že takýmto spôsobom dokazovanie vykonával súd, ktorý by mal byť nestranný, avšak svojou aktivitou tento stav narušil. Postup súdu potom, podľa názoru obžalovaného, vyvolával pochybnosti o jeho nestrannosti.

Za neštandardný a nezákonný považoval obžalovaný aj postup súdu prvého stupňa spočívajúci v tom, že obhajobe nebol doručený návrh prokurátora na úpravu skutkovej vety prednesený prokurátorom v závere jeho záverečnej reči, a to ani na písomnú žiadosť obhajoby.

Záverom obžalovaný zdôraznil, že sa nestotožňuje s rozsudkom súdu prvého stupňa, jeho dôvodmi, ako aj závermi, pretože podľa jeho názoru vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu a je založený na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Obžalovaný ďalej sumarizoval svoje dôvody odvolania a vyslovil presvedčenie, že v konaní nebola preukázaná vôľová zložka konania kladeného mu za vinu - zavinenie, pričom v konaní zistené okolnosti pripúšťajú rôzne závery o forme zavinenia. Taktiež záver súdu prvého stupňa spočívajúci v tom, že obžalovaný konal v priamom úmysle a konal so snahou o majetkový prospech, nemá podľa jeho (obžalovaného) názoru, oporu vo vykonaných dôkazoch. Obžalovaný považoval za nejasný a nezrozumiteľný záver súdu, že zostali „nezrealizované finančné prostriedky", ktoré boli „použité iným spôsobom", ako to predpokladali zmluvy, ale otázky „kde" a „kto" tieto prostriedky použil, neboli predmetom dokazovania v konaní. Nebolo podľa názoru obžalovaného, taktiež preukázané, že došlo k protiprávnemu zadržaniu finančných prostriedkov a k sprenevere finančných prostriedkov, keďže obec A. a ani obžalovaný si žiadne finančné prostriedky prisvojiť objektívne nemohli, vzhľadom na to, že boli v plnej miere uhradené dodávateľovi. Navyše zo znaleckého posudku vyhotoveného znaleckou organizáciou CENEKON, a.s. je pritom zrejmé, že skutočne vynaložené výdavky na stavebné objekty sa kryjú takmer na 100%, pričom rozhodujúce nezrovnalosti sa týkali predovšetkým regulácie potoka a spevnených plôch. V tejto súvislosti obžalovaný namietal, že v jeho prospech mali byť vyhodnotené už spomínané kolaudačné rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia Spišská Nová Ves, z ktorých plynie, že neboli zistené odchýlky od projektovej dokumentácie. Súd prvého stupňa, ako aj prokurátor, podľa názoru obžalovaného, nesprávne vyhodnotili závery odvolacieho súdu vyslovené v zrušujúcom uznesení a nesprávne upriamili svoju pozornosť už len na vykonanie nového znaleckého posudku. S poukazom na odôvodnenie spomínaného zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu (str. 11), vyjadril obžalovaný názor, že po vrátení veci súd prvého stupňa mal a mohol vykonať aj iné dôkazy a keďže tak neurobil, nevysporiadal sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a zostali tak aj pochybnosti o správnosti skutkových zistení,

na objasnenie ktorých bolo potrebné vykonať ďalšie dôkazy.

V podstate z vyššie uvedených dôvodov navrhol obžalovaný, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Ivana Vánka, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej aj „prokurátor“) v dôvodoch ním podaného odvolania v súvislosti s uloženým trestom odňatia slobody namietal použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona upravujúceho mimoriadne zníženie trestu a argumentoval tým, že inštitút mimoriadneho zníženia trestu je inštitútom výnimočným, ktorého použitie nemôžu odôvodniť bežne sa vyskytujúce okolnosti a ani presvedčenie súdu, že trest uložený v medziach zákonom stanovenej sadzby, by bol pre páchatel'a príliš prísny. Záver o existencii dôvodov pre mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona, taktiež nemožno opierať o úvahy súdu nepodložené dôkazmi.

Vo všeobecnej rovine prokurátor v ním podanom odvolaní uviedol, že mimoriadne zníženie trestu možno odôvodniť aj okolnosťami, za ktorých došlo k spáchaniu trestného činu pokiaľ svojim významom alebo intenzitou, výraznejšie vybočujú z obvyklých okolností páchania príslušného trestného činu, a preto aj odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. V prejednávanej veci však takéto okolnosti, podľa názoru prokurátora, zistené neboli.

V kontexte uvedeného, mimoriadne zníženie trestu môže odôvodniť aj existencia inak poľahčujúcich okolností, ktoré vo svojom rozsahu (súhrne) a význame prekračujú hranice bežné pre priznanie statusu poľahčujúcich okolností. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe možno odôvodniť mimoriadne zníženie trestu aj existenciou viacerých významných poľahčujúcich okolností, pri nedostatku priťažujúcich okolností. V prejednávanej veci však súd prvého stupňa v prípade obžalovaného konštatoval existenciu len jednej poľahčujúcej okolnosti (viedol pred spáchaním trestného činu riadny život) a zároveň aj jednej priťažujúcej okolnosti (spáchal viac trestných činov).

V podanom odvolaní prokurátor ďalej dôvodil, že osobné pomery obžalovaného sú štandardné, skutočnosť, že je dôchodcom, so zreteľom na vek nie je ničím výnimočná a nedosahuje takú kvalitu, ktorá by opodstatňovala mimoriadne zníženie trestu.

Za prihliadnutia hodné okolnosti alebo pomery v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona, nemožno podľa názoru prokurátora v žiadnom prípade pokladať skutočnosť, že obžalovaný má nešpecifikované zásluhy v dôsledku toho, že dlhoročne vykonával funkciu starostu obce, za výkon ktorej poberal príslušný plat a navyše uvedená skutočnosť je zohľadnená už v rámci priznanej poľahčujúcej okolnosti v podobe vedenia riadneho života pred spáchaním trestného činu.

Mimoriadne zníženie trestu v prípade obžalovaného, podľa názoru prokurátora, neodôvodňujú ani prieťahy v konaní, či neprimeraná dĺžka trestného konania (viď R 10/2011, R 46/2017). V prejednávanej veci bolo obvinenie obžalovanému vznesené 29. januára 2015, obžaloba bola podaná 03. februára 2016, prvý odsudzujúci rozsudok bol vyhlásený 08. júla 2016, k jeho zrušeniu došlo 14. novembra 2017 a po znaleckom dokazovaní bol druhý odsudzujúci rozsudok vyhlásený 29. apríla 2019. Preto v prejednávanej veci, podľa názoru prokurátora, dĺžka konania nepochybne zodpovedala charakteru veci a k porušeniu práv obžalovaného nedošlo.

Pri skúmaní naplnenia podmienok pre mimoriadne zníženie trestu, je potrebné podľa názoru prokurátora, mať na zreteli aj výšku spôsobenej škody, ako aj skutočnosť, že obžalovaný konal v priamom úmysle a motívom jeho konania bola snaha o majetkový prospech.

Pre použitie ustanovenia §-u 39 ods. 1 Trestného zákona neboli preto podľa názoru prokurátora, splnené zákonné podmienky a špecializovaný trestný súd mal obžalovanému uložiť trest v rámci trestnej sadzby

uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona.

V podstate z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol v intenciách návrhu prokurátora.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej aj „poškodený“) v ním podanom odvolaní, čo do chýbajúceho výroku o náhrade škody namieta, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku skonštatoval, že obžalovaný poskytovateľovi, teda poškodenému, spôsobil škodu v rozsahu neoprávnene uplatnených výdavkov v celkovej výške najmenej 486.802,72 Eur. Poškodený si nárok na náhradu škody riadne a včas uplatnil v súlade s ustanovením § 46 ods. 3 Trestného poriadku, napriek tomu Špecializovaný trestný súd o riadne a včas uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody vo výške 486.806,72 Eur nerozhodol, poukazujúc v odôvodnení svojho rozhodnutia na rozsudok najvyššieho súdu z 23. januára 2019, sp. zn. 3To/12/2018, podľa ktorého nárok na vrátenie poskytnutého nenávratného finančného príspevku nemá povahu nároku na náhrady škody, ale osobitného verejnoprávneho nároku a keďže trestný súd v adhéznom konaní rozhoduje o civilno-právnom nároku na náhradu škody, nie je oprávnený posudzovať, či došlo k porušeniu predpisu administratívnoprávnej povahy, respektíve, či je daný dôvod na vrátenie poskytnutých nenávratných finančných prostriedkov a v akom rozsahu.

Postupu Špecializovaného trestného súdu poškodený s poukazom na znenie §-u 46 ods. 3, § 256 ods. 3 a 288 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj ustálenú súdnu prax (R 48/1962) taktiež vytýkal, že nerozhodnutiu súdu prvého stupňa o nároku poškodeného na náhradu škody nepredchádzalo uznesenie o nepripustení poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody do konania dôvodiac, že súd musí vždy o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody rozhodnúť a pokiaľ dospeje k záveru, že poškodený uplatňuje v trestnom konaní nárok na náhradu škody, ktorú proti obžalovanému ako škodcovi uplatňovať nemôže, má ho poučiť a ak zotrvá na svojom nároku na priznanie náhrady škody, súd uznesením vysloví, že uplatňovanie nároku na náhradu škody sa v trestnom konaní nepripúšťa a až následne v rozsudku o nároku na náhradu škody nerozhoduje, a to ani odkázaním poškodeného na konanie o občianskoprávných veciach, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Pokiaľ teda Špecializovaný trestný súd v priebehu konania nerozhodol o tom, že poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody do konania nepripúšťa, jeho postup spočívajúci v tom, že o riadne a včas uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody nerozhodol, je v rozpore so zákonom.

V ďalšej časti svojho odvolania sa poškodený zamerl na argumentáciu v prospech súkromnoprávnej povahy Zmluvy o poskytnutí NFP uzatvorenej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Svoj názor podporil poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Sžp/1/2009, podľa ktorého pomoc a podpora sa poskytuje na základe zmluvy uzatvorenej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorá má charakter relatívneho obchodu a spadá svojou povahou do oblasti súkromného práva a poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3SžF/118/2013, podľa ktorého okamihom uzavretia zmluvy o poskytnutí NFP nadobudol vzťah medzi žalobcom a žalovaným súkromnoprávny charakter a prípadné nároky z neho je možné uplatňovať v civilnom konaní a prostredníctvom správneho konania. S uvedeným názorom o súkromnoprávnej povahe Zmluvy o poskytnutí NFP sa stotožnil aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý v uznesení sp. zn. II.ÚS 219/2015 uviedol, že vzťah o pridelení NFP je administratívnoprávnym vzťahom len do momentu uzavretia Zmluvy o poskytnutí NFP. Od tohto momentu sa tento administratívnoprávnym vzťah mení na vzťah súkromnoprávny.

Poškodený s poukazom na článok XII Zmluvy o poskytnutí NFP v podanom odvolaní ďalej uviedol, že je potrebné a nevyhnutné rozlišovať medzi, na jednej strane porušením finančnej disciplíny v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy (č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov) a správnym konaním na to nadväzujúcim, ktorého výsledkom je rozhodnutie príslušného orgánu o povinnosti vrátiť príspevok a na druhej strane porušením Zmluvy o poskytnutí NFP a s ním spojenými civilnoprávnymi nárokmi poskytovateľa na vrátenie neoprávnene vyplateného NFP podľa príslušných

ustanovení uvedenej zmluvy. Podľa názoru poškodeného je na zvážení poskytovateľa, či v prípade porušenia podmienok poskytnutia NFP podľa Zmluvy o poskytnutí NFP si bude v civilnom sporovom konaní na základe príslušných ustanovení dotknutej zmluvy uplatňovať civilnoprávny nárok na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov alebo ak porušenie povinností je zároveň porušením finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách, bude vrátenie peňažných prostriedkov uplatňovať ako verejnoprávny nárok v rámci osobitného správneho konania. V tejto súvislosti poukázal poškodený na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. júla 2014, sp. zn. 3SŽf/118/2016, podľa ktorého povinnosť žalobcu vrátiť príspevok za daného stavu nevyplýva z napadnutého rozhodnutia, ale môže byť len dôsledkom odstúpenia žalovaného od obchodnej zmluvy.

V prejednávanej veci poškodený v podanom odvolaní ešte namietal, že žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov z 28. mája 2013 vyzval prijímateľa - Obec A. na vrátenie finančných prostriedkov vo výške 438.239,08 Eur, z dôvodu porušenia ustanovení Zmluvy o poskytnutí NFP, teda z dôvodu porušenia vopred určených zmluvných podmienok. Poškodený ako poskytovateľ NFP si uplatnil svoj nárok, nie ako verejnoprávny nárok, ale ako civilnoprávny nárok v dôsledku porušenia zmluvných dojednaní, preto ani použité argumentácie súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutom rozsudku, vychádzajúcej z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. januára 2019, sp. zn. 3To/12/2018, neprichádza podľa názoru poškodeného, do úvahy.

Poškodený vo svojom odvolaní poukázal taktiež na čl. 38 a čl. 39 ods. 4 Nariadenia Rady ES č.1260/1990, z ktorých vyplýva, že členský štát konajúci prostredníctvom riadiaceho orgánu je zodpovedný za vrátenie súm, neoprávnene vyplatených prijímateľom, do všeobecného rozpočtu Európskej únie. V danom prípade, podľa názoru poškodeného, v dôsledku porušenia vopred určených zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o poskytnutí NFP uzatvorenej s prijímateľom Obcou A., konajúcej prostredníctvom obžalovaného, došlo k neoprávnenému použitiu prostriedkov NFP v celkovej výške najmenej 486.802,72 Eur, na základe čoho bol poškodený povinný v súlade s Nariadením Rady ES 1260/1990, vrátiť neoprávnene vyplatené sumy do všeobecného rozpočtu Európskej únie, čím poškodenému vznikla majetková ujma, ktorú si uplatňuje ako škodu v trestnom konaní. V tejto súvislosti poškodený poukázal na skutočnosť, že samotné skutkové podstaty trestných činov, z ktorých spáchania bol obžalovaný zatiaľ neprávoplatne uznaný za vinného, predpokladajú spôsobenie škody a existenciu poškodeného, teda subjektu, ktorému bola spôsobená majetková ujma. Na podporu svojej argumentácie poukázal poškodený taktiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. mája 2019, sp. zn. 6To/2/2019, ktorým bol okrem iného poškodenému v obdobnej veci priznaný nárok na náhradu škody.

Záverom poškodený zosumarizoval svoju argumentáciu a uviedol, že je nositeľom hmotného práva na náhradu škody, ktorá vznikla v dôsledku toho, že je povinný vrátiť do všeobecného rozpočtu Európskej únie neoprávnene a v rozpore so Zmluvou o poskytnutí NFP použité prostriedky Obcou A., konajúcou prostredníctvom obžalovaného. Postupom Špecializovaného trestného súdu, ktorý nerozhodol o riadne uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody bolo podľa názoru poškodeného, okrem iného porušené právo poškodeného na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo poškodeného na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z uvedených dôvodov poškodený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol tak, že uloží obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému škodu spôsobenú v uplatnenom rozsahu 486.806,72 Eur.

Na základe takto podaných odvolaní postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním

vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a dospel k nasledovným záverom.

V posudzovanej trestnej veci bolo podľa názoru najvyššieho súdu, pred súdom prvého stupňa vykonané dokazovanie v zásade v rozsahu umožňujúcom, vychádzajúc z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku, spravodlivé rozhodnutie. Najvyšší súd však považoval za potrebné dopytovať znalca z odboru Stavebníctvo, odvetvie Pozemné stavby, Odhad hodnoty nehnuteľností, Odhad hodnoty stavebných prác, Ing. Jozefa Polaška a prečítať podstatný obsah faktúry č. 2008037 zo dňa 12. septembra 2008, krycieho listu rozpočtu a výkazu výmer k objektu SO-11 Regulácia a úprava potoka a lekárskeho správ z 2. marca 2020 a 18. mája 2020, preto dokazovanie v tomto smere na verejnom zasadnutí konanom o odvolaniach obžalovaného, prokurátora a poškodeného doplnil. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania spôsobom uvedeným v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku dospel k záveru, že je potrebné čiastočne správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa upraviť, preto napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zrušil a vo veci sám rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Podľa názoru najvyššieho súdu, vzhľadom na vykonané dôkazy, bolo v posudzovanej veci nepochybné preukázané, že skutok, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu tak, ako bol v tomto rozhodnutí ustálený, sa stal a že ho spáchal práve obžalovaný.

V prejednávanej veci nebolo sporné, že obžalovaný ako štatutárny zástupca Obce A. uzatvoril 29. apríla 2008 s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky v zastúpení Slovenskou agentúrou pre rozvoj investícií a obchodu Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku reg. č. S 15-2008-P82 a ďalších päť dodatkov k nej a 25. augusta 2006 zmluvu o dielo so spoločnosťou J., s.r.o., pričom ako to vyplýva z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 30. mája 2016, obsah tak zmluvy o poskytnutí NFP, ako aj spomínanej zmluvy o dielo mu bol známy, pred ich podpísaním si ich prečítal, z obsahu zmluvy o NFP poznal aj povinnosti prijímateľa, žiadosti o platby a čestné prehlásenia podpisoval.

Nebolo taktiež v prejednávanej veci sporné, že komplex objektov projektu „Výrobné haly Píla - A.“, na realizáciu ktorého bol určený poskytnutý NFP, postavený bol vrátane regulácie a úpravy potoka, ku ktorej taktiež došlo, a že na podklade žiadostí o platbu s doloženými faktúrami a ďalšími prílohami boli poskytovateľom na účet prijímateľa titulom poskytnutia NFP zaslané finančné prostriedky v celkovej sume 1.515.138,35 Eur, ktoré boli následne prijímateľom zaslané na účet spoločnosti J., s.r.o. ako zhotoviteľovi vyššie uvedeného diela.

Sporným v prejednávanej veci potom zostalo, či všetky fakturované a zaplatené práce boli aj skutočne deklarovaným spôsobom a v deklarovanom rozsahu vykonané.

V prejednávanej veci už najvyšší súd raz konal, keď uznesením zo 14. novembra 2017, sp. zn. 2 To 13/2016 zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa z 8. júla 2016, sp. zn. PK-1T/4/2016 z dôvodu pochybnosti o správnosti záverov znaleckého posudku ako jedného z podstatných dôkazov v danej veci, ktorý bol podaný znalcom, nezapísaným do zoznamu znalcov pre odvetvie 371000 - Odhad stavebných prác, hoci v prejednávanej veci bolo potrebné objasniť vyššie uvedené skutkové okolnosti práve znalcom z vyššie uvedeného odvetvia.

Najvyšší súd v tejto súvislosti uložil súdu prvého stupňa sa s touto skutočnosťou vysporiadať neopomínajúc zásady kontradiktórnosti konania pred súdom, ktorého podstatou je aktivita strán trestného konania.

Podľa § 327 ods. 2 Trestného poriadku ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

Citované ustanovenie zakotvuje zásadu zákazu zmeny k horšiemu („reformatio in peius“) len na podklade odvolania podaného v prospech obžalovaného pri absencii odvolania podaného v jeho neprospech. Tento zákaz je pritom (na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, účinnej do 30. septembra 1994) bezvýnimčný a všeobecný (predtým platil len pre sprísnenie trestu).

Proti pôvodnému rozsudku podal odvolanie čo do výroku o vine len obžalovaný.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného ustanovenia potom v novom konaní už nemohlo dôjsť k zhoršeniu postavenia obvineného.

Pokiaľ pôvodný rozsudok bol založený na nepoužiteľnom v prevažnej miere podstatnom (rozhodujúcom) dôkaze, v novom konaní, ku ktorému došlo na podklade odvolania len v prospech obžalovaného, už nebolo možné tento dôkaz z iniciatívy súdu (na podklade dokazovania vedeného v neprospech obžalovaného) nahradiť dôkazom novým majúcim za následok zmenu skutkových zistení, ako to vyplýva z porovnania výrokovej časti rozsudkov súdu prvého stupňa z 8. júla 2016 a 29. apríla 2019, pretože tým došlo k porušeniu zásady zákazu zmeny k horšiemu a zásad spravodlivého procesu garantovaného článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zahrňujúcich právo na kontradiktórne konanie a rovnosť zbraní.

Vychádzajúc z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku zisťovať skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, je úlohou orgánov činných v trestnom konaní, ktorými podľa § 10 ods. 1 Trestného poriadku sú prokurátor a policajt, pričom orgány činné v trestnom konaní sú povinné vykonávať dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Súd teda nie je súčasťou sústavy orgánov činných v trestnom konaní, ale v kontradiktórnom trestnom procese, ktorého základy Trestný poriadok aj vyššie citovanými ustanoveniami položil, je nezávislým orgánom, ktorého úlohou je posudzovanie toho, či prokurátor uniesol dôkazné bremeno a vytvorenie priestoru na vykonávanie dôkazov stranami v konaní, ktoré potom súd hodnotí.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že ťažiskovým (rozhodujúcim) dôkazom v prejednávanej veci, o ktorý súd prvého stupňa oprel svoje rozhodnutie o vine obžalovaného, bolo v prevažnej miere znalecké dokazovanie z odboru Stavebníctvo.

Znalecký posudok z uvedeného odboru, o ktorý prokurátor oprel podanú obžalobu a súd prvého stupňa svoje pôvodné odsudzujúce rozhodnutie, zabezpečili orgány činné v trestnom konaní vo fáze prípravného konania. Spomínaný znalecký posudok podal znalec síce z príslušného odboru, no z nepríslušného odvetvia (odhad hodnoty nehnuteľností), na záveroch ktorého nebolo možné z tohto dôvodu vinu obžalovaného založiť.

Preto najvyšší súd, tak to už bolo vyššie uvedené, uznesením zo 14. novembra 2017, sp. zn. 2 To 13/2016 zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa z 8. júla 2016, sp. zn. PK-1T/4/2016, vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie a súdu prvého stupňa v tejto súvislosti uložil, aby sa s vyššie uvedenou skutočnosťou vysporiadal neopomínajúc zásady kontradiktórnosti konania pred súdom, ktorého podstatou je aktivita strán trestného konania.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že najvyšší súd neuložil Špecializovanému trestnému súdu záväzný pokyn pribrať do konania nového znalca z príslušného odvetvia, ale so vzniknutou situáciou sa vysporiadať rešpektujúc zásady kontradiktórneho procesu.

Nepoužiteľnosť v prevažnej miere ťažiskového (rozhodujúceho) dôkazu, o ktorý prokurátor oprel obžalobu, predstavujúca nezistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností orgánmi činnými v trestnom konaní, hoci takáto úloha im plynie z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku, má za následok neunesenie dôkazného bremena prokurátorom v súdnom konaní, a to vo vzťahu ku všetkým skutkovým zisteniam, relevantným ako kvalifikačný moment z hľadiska uznania viny, čomu zodpovedá výrok súdu podľa § 285 písm. a) alebo písm. c) Trestného poriadku, alebo skutková a kvalifikačná

úprava žalovaného činu v prospech obžalovaného (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 118/2014).

Nebolo preto úlohou súdu prvého stupňa po zrušení jeho pôvodného rozhodnutia nahrádzať aktivitu žalujúcej strany v konaní, a to prokurátora, napomáhať mu v zisťovaní skutkového stavu a zabezpečovať v prevažnej miere rozhodujúci dôkaz svedčiaci v neprospech obžalovaného, navyše z iniciatívy súdu (prokurátor vykonanie nového znaleckého dokazovania navrhol až na výzvu súdu prvého stupňa, čo nie je možné považovať za aktivitu prokurátora) a v novom konaní vykonávanom len na podklade odvolania obžalovaného, v ktorom už nemôže dôjsť k zhoršeniu jeho postavenia, pretože by tým došlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní a tým aj práva na spravodlivý proces a zásady zákazu zmeny k horšiemu, ale neunesenie dôkazného bremena prokurátorom vo vyššie naznačenom rozsahu malo v prejednávanej veci viesť k následku spočívajúcemu v skutkovej úprave žalovaného činu v prospech obžalovaného, nie k náhrade nepoužiteľného pôvodného znaleckého posudku z dôvodu, že bol podaný znalcom z nepríslušného odvetvia, znaleckým posudkom novým, a to z odvetvia príslušného.

Preto podľa názoru najvyššieho súdu nebolo možné pri ustálení skutkových zistení v prejednávanej veci prihliadať na závery znaleckého dokazovania realizovaného znaleckou organizáciou CENEKON, a.s., so sídlom v Bratislave, Martinengova 3 (ďalej aj „CENEKON, a.s.“), z odboru Stavebníctvo, odvetvie Pozemné stavby, Odhad hodnoty nehnuteľností, Odhad hodnoty stavebných prác. Navyše pokiaľ ide o objekt SO-11 Regulácia a úprava potoka (s výnimkou rekonštrukcie mosta) ide o vodnú stavbu podľa § 52 zákona číslo 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). Podľa prílohy číslo 1 a 2 vyhlášky číslo 228/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v rámci znaleckého odboru Stavebníctvo existuje samostatné odvetvie Vodné stavby. Vychádzajúc z jeho obsahového vymedzenia toto odvetvie je zamerané na posudzovanie okrem iného, súladu realizácie vodných stavieb s projektovou dokumentáciou. Z výpovede Ing. Jozefa Poláška, znalca z odboru Stavebníctvo, odvetvie Odhad hodnoty stavebných prác na verejnom zasadnutí konanom najvyšším súdom 23. júna 2020 o podaných odvolaniach plyní, že pri stanovovaní hodnoty stavebných prác na vyššie uvedenej vodnej stavbe posudzoval aj súlad realizácie tejto vodnej stavby s projektovou dokumentáciou. Spomínaný znalec však nie je zapísaný do zoznamu znalcov aj pre odvetvie Vodné stavby. Vzhľadom na to, že na strane druhej do obsahového vymedzenia odvetvia Vodné stavby nepatrí aj odhad hodnoty stavebných prác, vyššie spomínaný znalec si mal pri odhade hodnoty stavebných prác na predmetnej vodnej stavbe minimálne pribrať konzultanta podľa § 16 ods. 6 zákona číslo 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sám osebe však na odhad hodnoty stavebných prác vodnej stavby nebol príslušný.

Na strane druhej z obsahu spisu je ďalej zrejmé, že súčasťou objektu SO-11 Regulácia a úprava potoka je rekonštrukcia mosta. Vychádzajúc z krycieho listu rozpočtu a výkazu výmer sa tejto dopravnej stavby okrem iného týkalo osem položiek, a to mostné opory zo železobetónu v hodnote 1.154,05 Eur, debnenie mostných opôr - zhotovenie v hodnote 3.523,20 Eur, debnenie mostných opôr - odstránenie v hodnote 1.504,37 Eur, výstuž mostových opôr v hodnote 83.250,23 Eur, mostné konštrukcie dosiek alebo klenieb zo železobetónu v hodnote 2.071,95 Eur, debnenie nosnej konštrukcie mostov - zhotovenie v hodnote 871,57 Eur, debnenie nosnej konštrukcie mostov - odstránenie v hodnote 205,08 Eur a výstuž vodorovných konštrukcií mostov - oceľ v hodnote 350,13 Eur, teda v celkovej hodnote 92.930,58 Eur. Zo záverov následnej finančnej kontroly z roku 2012 zahrnutých do Správy č. 11/1020/2012, výpovede svedka Ing. T. B., starostu obce A., svedka RNDr. F. B., vedúceho kontrolnej skupiny realizujúcej následnú finančnú kontrolu na hlavnom pojednávaní vykonávanom Špecializovaným trestným súdom 31. mája 2016, ale aj z vyjadrenia znalca Ing. Jozefa Poláška na hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 5. marca 2019, ako aj fotodokumentácie mosta založenej v spise je zrejmé, že rekonštrukcia mosta realizovaná nebola, na moste bol len položený nový asfaltový koberec. Napriek tomu zhotoviteľ náklady aj na tieto nevykonané práce zahrnul do faktúry číslo č. 2008037 zo dňa 12. septembra 2008 a následne prijímateľ ich zahrnul do žiadosti o platbu č. 2, na podklade ktorých poskytovateľ finančné prostriedky aj za tieto nevykonané práce na účet prijímateľa zaslal.

Obžalovaný sa vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 30. mája 2016 bránil tým, že žiaden skutok nespáchal, všetky finančné prostriedky poskytnuté na podklade Zmluvy o poskytnutí NFP boli použité výlučne na realizáciu projektu „Výrobné haly Píla - A.". Poukázal na skutočnosť, že po predložení každej žiadosti o platbu bola poskytovateľom vykonaná kontrola na mieste samom, pričom ani v jednom prípade neboli vytknuté žiadne pochybenia. Stavba bola riadne skolaudovaná a využívaná investormi na podklade zmlúv o nájme od roku 2010. Uviedol ďalej, že pokiaľ ide o úhradu jednotlivých položiek, obsah faktúr zodpovedal zmluve o dielo a taktiež všetky platby predstavovali výdavky podľa už spomínanej zmluvy, ktoré kontrola vyhodnotila ako oprávnené. Kontrolu faktúr, podľa svojho vyjadrenia na dotknutom hlavnom pojednávaní, realizoval obžalovaný podľa jednotlivých položiek výkazu výmer. V už vyššie spomínanej svojej výpovedi pripustil, že jedna elektrická brána bola nahradená dvoma obyčajnými, k tejto zmene ale, podľa jeho tvrdení, došlo na podklade požiadaviek elektrikárov, aby aj trafostanica bola umiestnená za bránou. Obdobne tak pripustil vedomosť o nahradení betónového stropu kazetovým. Na iné zmeny v postupoch a materiáloch pri výkone diela si nepamätal. Vo vzťahu k rekonštrukcii mosta obžalovaný uviedol, že cez spomínaný most prechádzajú autá s návesmi a drevom, teda most sa využíva, a preto nevidí dôvod, prečo by nemal vyhovovať podmienkam. Stavebný dozor nezabezpečoval, pretože mu to stavebný úrad v stavebnom konaní neuložil a neukladala mu to ani Zmluva o poskytnutí NFP, ale ani platná právna úprava, najmä stavebný zákon a obec bola v tom čase v krízovom období. Zároveň uviedol, že nie je technicky zdatný, a preto nevedel posúdiť, či sú jednotlivé položky vyššie uvedeného projektu pri jeho realizácii nahrádzané inými a poukázal v tejto súvislosti na článok II bod 5 zmluvy o dielo, podľa ktorého sa zhotoviteľ, teda spoločnosť J., s.r.o., zaväzuje realizovať celé dielo na vlastnú zodpovednosť.

Na tomto mieste, pokiaľ ide o rekonštrukciu mosta, sa žiada uviesť, že neobstojí tvrdenie obžalovaného spočívajúce v tom, že nie je technicky zdatný, a preto nevedel odkontrolovať, či zhotoviteľ všetky ním fakturované položky aj v skutočnosti zrealizoval, či nahradil inými v rovnakej či primeranej hodnote. Rekonštrukcia mosta nepochybne nie je stavba, ktorú by bol možné zrealizovať v tak krátkom čase, aby si obžalovaný práce na takomto objekte nevšimol. Navyše, podľa názoru najvyššieho súdu, aj osoba, ktorá nie je technicky zdatná a nemá odborné vedomosti v oblasti stavieb alebo rekonštrukcie mostov, už pri zbežnom pohľade na most, ktorý bol podľa vyjadrenia svedka Ing. T. B., pričom obžalovaný nikdy opak netvrdil, postavený pred desiatkami rokov, musí zistiť, či ide o most starý niekoľko desaťročí alebo ide o stavbu novú, prípadne aktuálne zrekonštruovanú. Aj z fotodokumentácie mosta založenej v spise je na prvý pohľad zrejmé, že ide o stavbu už značne staršieho dáta poznačenú poveternostnými vplyvmi a užívaním (sú na ňom viditeľné praskliny, narušená štruktúra materiálu a podobne), čo vo svojej výpovedi prednesenej na hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 31. mája 2016 uviedol aj svedok RNDr. F. B. Napokon obžalovaný na už spomínanom hlavnom pojednávaní 30. mája 2016 netvrdil, že most zrekonštruovaný bol, namietal len, že po ňom prechádzajú autá s návesmi s drevom, a preto niet dôvodu, prečo by nemal vyhovovať podmienkam.

Zároveň hodnota nezrealizovaných položiek týkajúcich sa mosta bola na prvý pohľad zrejماً z oceneného výkazu výmer a identifikovateľná aj osobou nemajúcou odborné vedomosti, keďže už z názvu položiek obsahujúcich výrazy s kmeňovým základom „most" v rôznych tvaroch bolo nepochybne zrejmé, že sa týkajú práve prác na moste.

Na strane druhej je potrebné, podľa názoru najvyššieho súdu, aj v prospech obžalovaného zohľadniť tie položky navyše vykonané a nefaktúrované, ktorých vynaloženie si taktiež obžalovaný musel byť aj bez odborných vedomostí vedomý, a to búracie práce, bez realizácie ktorých nebolo možné samotný vyššie uvedený projekt zrealizovať a nefaktúrované vedľajšie rozpočtové náklady, ktoré taktiež nevyhnutne vynaložené byť museli, preto najvyšší súd považoval za potrebné odpočítať od hodnoty položiek týkajúcich sa mosta, ktoré neboli zrealizované, hodnotu vyššie uvedených v skutočnosti zrealizovaných, no nefaktúrovaných položiek. To potom znamená, že hodnota nezrealizovaných položiek týkajúcich sa rekonštrukcie mosta po vyššie uvedenom odpočítaní predstavuje sumu 70.487,23 Eur, z ktorej 5 %, teda 3.524,36 Eur, predstavovalo vlastné zdroje obce, 51,3 %, teda 34.351,95 Eur bolo poskytnutých z prostriedkov ERDF a 43,7 %, teda 29.262,77 Eur, bolo poskytnutých z prostriedkov štátneho rozpočtu

Slovenskej republiky.

V tejto súvislosti s ohľadom na skutočnosť, že súd prvého stupňa pri určovaní výšky škody nezohľadňoval položky, ktoré v skutočnosti zrealizované boli, avšak neboli fakturované a s ohľadom na odvolacie námietky obžalovaného v tomto smere sa žiada uviesť, že zo znaleckého posudku znaleckej organizácie CENEKON, a.s. plynie (aj keď dotknutý znalecký posudok nie je možné s ohľadom na vyššie uvedené dôvody v neprospech obžalovaného použiť, vzhľadom na jednu zo základných zásad trestného konania „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“ je aj takýto dôkaz v prospech obžalovaného použiteľný - chyba súdu alebo orgánu činného v trestnom konaní pri vykonávaní dokazovania nemôže byť obžalovanému na ťarchu), že projekt na stavebné povolenie, ktorý mal byť podkladom pre vytvorenie súťažného „slepého“ rozpočtu s vypočítaným výkazom výmer, a ktorý bol ocenený v zmysle tohto výkazu výmer (vítaná ponuka) nespĺňal všetky kritériá, aby sa podľa neho dali jednoznačne zrealizovať všetky práce tak, ako boli vyprojektované a aby všetky vykonané práce jednoznačne korešpondovali s vysúťažným rozpočtom, čo sa týka tak popisu jednotlivých zadefinovaných prác, ako aj ich objemov, výkaz výmer, ktorý bol predložený do súťaže v mnohých prípadoch nekorešpondoval s projektovou dokumentáciou, celkovo bol urobený nekompetentne.

Z uvedeného je potom zrejmé, že v priebehu realizácie projektu „Výrobné haly Píla - A.“ bolo nevyhnutné, aby vôbec bolo možné tento projekt zrealizovať, jednotlivé položky predstavujúce popis jednotlivých zadefinovaných prác, ako aj ich objemov upraviť v súlade s realitou. Zmluvu o poskytnutí NFP, ktorej Prílohou č. 1 bol schválený rozpočet projektu však nebolo možné jednostranne meniť. Podľa článku III bod 2) písm. g), bod 5) spomínanej zmluvy bolo možné zmeny projektu uskutočniť po predložení a schválení Žiadosti o povolenie vykonania zmeny v Zmluve o poskytnutí NFP štatutárnym zástupcom SO/RO na základe písomných dodatkov k dotknutej zmluve podľa článku XVI bod 4) spomínanej zmluvy po vzájomnej dohode zmluvných strán.

Z obsahu predloženého spisu, ale aj výpovede samotného obžalovaného na spomínanom hlavnom pojednávaní vykonávanom súdom prvého stupňa 30. mája 2016 však plynie, že obžalovaný nevyvinul žiadnu aktivitu v smere zmeny dohodnutých podmienok poskytnutia NFP. Obžalovaný sa v tejto súvislosti bránil tým, že po predložení každej žiadosti o platbu časti NFP bola vykonaná kontrola na mieste samom, ktorá žiadne pochybenia v jeho postupe nezistila, čo považoval za zabezpečenie, že postupuje v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP, navyše zhotoviteľ sa podľa vyššie spomínanej zmluvy o dielo zaviazal dielo zhotoviť na vlastnú zodpovednosť.

Na tomto mieste sa žiada v prvom rade uviesť, že vykonanie vyššie spomínanej kontroly za situácie, že obžalovaný si bol vedomý jednostrannej zmeny dohodnutých podmienok poskytnutia NFP (vo vzťahu k jednotlivým položkám, či ich objemu) a obsahu Zmluvy o poskytnutí NFP, obžalovaného zodpovednosti za takýto postup nezbavuje. A pre nesplnenie zákonných podmienok neprichádza do úvahy v tejto súvislosti ani aplikácia ustanovenia § 29 Trestného zákona. Nekompetentné vykonanie kontroly totiž nie je možné považovať za súhlas poškodeného s protiprávnym konaním obžalovaného. Podľa článku II bod 4) zmluvy o poskytnutí NFP prijímateľ, teda v konečnom dôsledku obžalovaný, zodpovedá za riadnu realizáciu schváleného projektu. Vychádzajúc z vyššie uvedených článkov Zmluvy o poskytnutí NFP (III. a XVI), ktorej obsah bol obžalovanému podľa jeho vlastného vyjadrenia známy, akceptovateľnú zmenu dohodnutých podmienok nepredstavujúcu ich porušenie, vrátane jednotlivých položiek rozpočtu premietnutých do výkazu výmer bolo možné dosiahnuť len na podklade schválenej Žiadosti o povolenie vykonania zmeny a písomného dodatku, preto nie je možné akceptovať obhajobu obžalovaného spočívajúcu v podstate v tvrdení, že záver kontroly o nezistení žiadnych pochybení považoval za odsúhlasenie vykonaných zmien dohodnutých podmienok, pretože z obsahu už opakovane spomínaných článkov Zmluvy o poskytnutí NFP plynie, že takúto zmenu bolo možné vykonať len písomným dodatkom, nie ústne a ani konkludentne.

Vzhľadom na to, že obžalovaný, ako to už bolo vyššie uvedené, sa v článku II bod 4) Zmluvy o poskytnutí NFP zaviazal voči poskytovateľovi NFP, že ako prijímateľ ponese zodpovednosť za riadnu realizáciu schváleného projektu, čo okrem iného znamená aj to, že poskytovateľ podmienil poskytnutie

NFP tým, že to bude práve prijímateľ, kto za riadnu realizáciu projektu zodpovednosť poniesie, zmluvný záväzok zhotoviteľa v zmluve o dielo, že dielo zhotoví na vlastnú zodpovednosť, ktorý nie je v žiadnom zmluvnom, ale ani zákonom vzťahu s poskytovateľom NFP, obžalovaného jeho povinnosti voči poskytovateľovi nijakým spôsobom nezbavuje, čoho si musel byť obžalovaný vedomý.

Na strane druhej, aj keď jednostranná zmena podmienok poskytnutia NFP, a to aj v podobe nahradenia jednotlivých položiek rozpočtu inými by mohla podľa článkov XII a XIV zmluvy o poskytnutí NFP predstavovať dôvod pre odstúpenie od zmluvy a pre požadovanie vrátenia celého, či primeranej časti NFP, teda založiť zmluvnú (súkromno- právnu zodpovednosť) sama osebe ešte trestnú zodpovednosť prijímateľa NFP nezakladá za situácie, že v konečnom dôsledku všetky prostriedky NFP boli použité na realizáciu diela, na ktoré boli určené.

Podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona trestného činu subvenčného podvodu sa dopustí ten, kto vyláka od iného dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce, ktorých poskytnutie alebo použitie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa, a to tým, že ho uvedie do omylu v otázke ich splnenia.

Podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev sa dopustí ten kto použije alebo predloží falšovaný, nesprávny alebo neúplný výkaz alebo doklad, alebo neposkytne povinné údaje, alebo použije prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev, z rozpočtu spravovaného Európskymi spoločenstvami alebo v zastúpení Európskych spoločenstiev na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožní spôsobenie sprenevery alebo protiprávne zadržanie prostriedkov z uvedeného rozpočtu.

V prejednávanej veci bol NFP určený tak, ako to napokon vyplýva z článku II bod 1) zmluvy o poskytnutí NFP, na realizáciu projektu „Výrobné haly Píla - A.“, vrátane regulácie a úpravy potoka, nie jeho jednotlivé položky.

To potom znamená, že pokiaľ by všetky finančné prostriedky NFP boli použité na realizáciu vyššie uvedeného projektu, obžalovaný by nevylákal príspevok zo štátneho rozpočtu a nepoužil by prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev na iný než určený účel, ktorým je, ako to už bolo uvedené, realizácia diela „Výrobné haly Píla - A.“, vrátane regulácie a úpravy potoka.

Avšak v prípade, že by prijímateľ NFP bez súhlasu poskytovateľa, nahradil jednotlivé položky rozpočtu položkami inými, ktorých hodnota by vo svojom súhrne nedosahovala výšku poskytnutého nenávratného finančného príspevku a sumu presahujúcu náklady skutočne vynaložené na realizáciu diela od poskytovateľa žiadal, prípadne po jej obdržaní poskytovateľovi nevrátil, vyššie označených trestných činov by sa mohol dopustiť.

Preto podľa názoru najvyššieho súdu, ako to už bolo vyššie uvedené, pri vyčíslení spôsobeného následku bolo potrebné od hodnoty, či už úplne alebo čiastočne, nerealizovaných, ale vyfakturovaných položiek vykonávaného diela, odpočítať položky, ktoré v skutočnosti zrealizované boli, teda boli použité na dohodnutý účel, čiže realizáciu projektu „Výrobné haly Píla - A.“, vrátane regulácie a úpravy potoka, avšak neboli fakturované. Preto, ako to už bolo vyššie uvedené, od hodnoty nezrealizovaných na prvý pohľad jednoznačne identifikovateľných položiek týkajúcich sa rekonštrukcie mosta bolo potrebné odpočítať hodnotu zrealizovaných no nefakturovaných, tiež na prvý pohľad identifikovateľných položiek týkajúcich sa búracích prác a vedľajších rozpočtových nákladov.

Na strane druhej, vzhľadom na množstvo a nákladnosť niektorých najmä materiálov a prác, ktoré si vyžaduje rekonštrukcia mosta, a ktoré boli obžalovanému z výkazu výmer a rozpočtu na prvý pohľad zrejme a ich úplne odlišný charakter od materiálov a prác navyše realizovaných pri iných častiach diela, nemohol obžalovaný ani pri nedostatku odborných vedomostí dospieť k záveru, že by tento nezrealizovaný náklad (pri objekte SO-01 Hala - píla vo výške - 21.188,66 Eur, SO-08 Oplotenie

výrobného areálu v sume - 1.669,54) bol pokrytý vykonaním ďalších položiek týkajúcich sa iných častí projektu nezahrnutých do výkazu výmer a rozpočtu.

Pribratie znalca z nepríslušného odboru, či porušenie zásady zákazu reformatio in peius alebo práva na spravodlivý proces nemôže byť obžalovanému na ujmu, preto pri vyčíslení hodnoty prác navyše vykonaných bolo možné, ako to už bolo vyššie uvedené, podľa názoru najvyššieho súdu, znalecký posudok vyššie uvedenej znaleckej organizácie použiť.

Preto najvyšší súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a skutkové zistenia súdu prvého stupňa na podklade vyššie uvedených dôkazov a úvah upravil tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Pokiaľ ide o právne posúdenie ustáleného skutku, obžalovaný tým, že vylákal od iného príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie je podľa všeobecne záväzného predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňal, a to tým, že ho uviedol do omylu v otázke ich splnenia a spôsobil tak značnú škodu, dopustil sa zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona v znení účinnom do 31. augusta 2019 a tým, že predložil nesprávny doklad a použil prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožnil spôsobenie sprenevery prostriedkov a spôsobil tak značnú škodu, dopustil sa zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, pričom obžalovaný konal v priamom úmysle [§ 15 ods. 1 písm. a) Trestného zákona], lebo chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť záujem chránený Trestným zákonom (obžalovaný na prvý pohľad vedel bez toho, aby na tento účel boli potrebné odborné vedomosti alebo znalecké dokazovanie, že rekonštrukcia dotknutého mosta nebola zrealizovaná, napriek tomu o zaplatenie prác a materiálu, ktoré na ňom neboli zrealizované požiadal a peňažné prostriedky na tento účel poskytnuté vyplatil zhotoviteľovi stavby, hoci zhotoviteľ tieto rekonštrukčné práce nevykonal a materiál na tento účel určený nepoužil).

Vo vzťahu k odvolacím námietkam obžalovaného týkajúcim sa právneho posúdenia jeho konania sa žiada uviesť, že právnymi predpismi, ktoré stanovujú podmienky pre poskytnutie NFP sú jednak už spomínaný zákon číslo 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon číslo 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov. Zákon číslo 523/2004 Z. z. vopred určuje podmienky pre poskytnutie NFP, okrem iného aj v ustanovení § 31, v ktorom definuje aké poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov je porušením finančnej disciplíny, a ktorý v ustanovení § 20 ods. 2 v spojení s § 8 ods. 3 priamo odkazuje na zmluvu o poskytnutí NFP uzavretú podľa § 15 ods. 1 zákona číslo 528/2008 Z.z., ktorá upravuje konkrétne podmienky poskytnutia NFP, a teda aj použitia verejných prostriedkov konečnému prijímateľovi.

Pokiaľ teda prijímateľ NFP nespĺnil podmienky jeho poskytnutia vyplývajúce zo Zmluvy o poskytnutí NFP, ktorej vyššie uvedené právne predpisy zverujú úpravu podmienok jeho poskytnutia a ich splnenie predtial predložením nepravdivých dokladov, uviedol poskytovateľa NFP ohľadom podmienok na jeho poskytnutie stanovených podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa, do omylu.

Finančné prostriedky predstavujúce NFP boli určené na financovanie vyššie uvedeného projektu a v rámci neho aj na rekonštrukciu mosta. Pokiaľ ale zhotoviteľ most nezrekonštruoval, nemal na vyplatenie odmeny za túto časť projektu nárok a zaslaním finančných prostriedkov predstavujúcich NFP zo strany prijímateľa zhotoviteľovi za rekonštrukciu mosta ako súčasť vyššie uvedeného projektu, ktorú neurobil, došlo k ich sprenevere. Pokiaľ totiž prijímateľ poslal finančné prostriedky určené na rekonštrukciu mosta zhotoviteľovi, ktorý ju neurobil, peňažné prostriedky neboli použité na dohodnutý účel.

Pokiaľ obžalovaný dôvodil, že aj prostriedky Európskych spoločenstiev mu v konečnom dôsledku boli vyplatené zo štátneho rozpočtu, a teda nejde o finančné prostriedky Európskych spoločenstiev, a preto sa trestného činu podľa § 261 nemohol dopustiť, k tomu je potrebné uviesť, že vychádzajúc z

ustanovenia § 1 zákona číslo 528/2008 Z. z. tento zákon sa vzťahuje na oblasť systému riadenia a kontroly prostriedkov poskytovaných z fondov Európskej únie a prostriedkov štátneho rozpočtu určených na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, teda samotný zákon, podľa ktorého bol NFP v prejednávanej veci poskytovaný predpokladá poskytovanie finančných prostriedkov tak z rozpočtu Slovenskej republiky, ako aj Európskej únie. Len samotným faktom, že Európska únia neposkytuje v tomto prípade prostriedky zo svojho rozpočtu priamo, ale cez rozpočet Slovenskej republiky nespôsobuje, že nejde o prostriedky z rozpočtu Európskych spoločenstiev v trestnoprávnom zmysle. Navyše, vychádzajúc či už z článku 39 ods. 4 v čase realizácie dotknutého projektu platného nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 z 21. júna 1999 o všeobecných ustanoveniach o štrukturálnych fondoch, podľa ktorého každá čiastka, ktorá bola neoprávnene prijatá a má byť získaná späť, musí byť nahradená Komisii, vrátane úrokov z omeškania, alebo z článku 70 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999, podľa ktorého ak sa sumy neoprávnene vyplatené prijímateľovi nedajú vymôcť, členský štát je zodpovedný za vrátenie stratených súm do všeobecného rozpočtu Európskej únie, ak sa zistí, že k strate došlo jeho vinou alebo nedbanlivosťou, je zrejmé, že neoprávnene prijaté prostriedky NFP budú musieť byť v konečnom dôsledku vrátené do rozpočtu Európskej únie. Napokon zo spontánnej výpovede obžalovaného na už opakovane spomínanom hlavnom pojednávaní plynie, že obžalovaný si bol vedomý toho, že ide o prostriedky Európskej únie. K námietkam obžalovaného, že z ním označených písomností Ministerstva financií Slovenskej republiky alebo vlády Slovenskej republiky plynie, že prostriedky poskytnuté ako NFP majú charakter prostriedkov zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky sa žiada uviesť, že ani vláda Slovenskej republiky, ale ani Ministerstvo financií Slovenskej republiky nie sú orgánmi príslušnými podávať záväzný výklad právnych predpisov a už vôbec nie na účely trestného konania. Podľa názoru najvyššieho súdu finančné prostriedky poskytnuté z rozpočtu Európskej únie, do ktorého je potrebné ich vrátiť v prípade ich neoprávneného použitia sú prostriedkami pochádzajúcimi z rozpočtu Európskej únie, tak ako to predpokladá ustanovenie §-u 261 Trestného zákona, a to aj keď boli konečnému príjemcovi príspevku poskytnuté prostredníctvom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a pre finančné účely (nie však v trestnoprávnom zmysle) ich príslušné štátne orgány (nie trestné súdy pri posudzovaní trestnej zodpovednosti) považujú za prostriedky zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Nebolo preto potrebné dopĺňovať dokazovanie prečítaním listu Ministerstva financií Slovenskej republiky z 5. mája 2015, Rozhodnutie Úradu vládného auditu, číslo UVA-1215/2018 z 3. mája 2018 a odborné vyjadrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky k povahe prostriedkov poskytovaných systémom predfinancovania, pretože tieto dôkazy nie sú spôsobilé prispieť k objasneniu prejednávanej veci.

Pokiaľ rozsudkom súdu prvého stupňa bolo obžalovanému kladené za vinu, že obžalovaný porušiac tak zmluvu o dielo si nezabezpečil stály stavebný dozor a nezabezpečil premeranie a odsúhlasenie výmer, k tomu sa žiada uviesť, že zmluva o dielo je zmluvou súkromnoprávnej povahy upravujúcou práva a povinnosti objednávateľa diela a zhotoviteľa diela, ktorá nijakým spôsobom neupravuje podmienky poskytnutia nenávratného finančného príspevku, neupravuje vzťahy medzi poskytovateľom a prijímateľom NFP a nie je ani uzavretá na základe zákona číslo 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 523/2004 Z. z."), ktorý vopred určuje podmienky pre poskytnutie NFP, okrem iného aj v ustanovení § 31, v ktorom definuje aké poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov je porušením finančnej disciplíny a ktorý v ustanovení § 20 ods. 2 v spojení s § 8 ods. 3 priamo odkazuje na zmluvu o poskytnutí NFP uzavretú podľa § 15 ods. 1 zákona číslo 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, ktorá má upraviť konkrétne podmienky poskytnutia NFP, a teda aj použitia verejných prostriedkov konečnému prijímateľovi.

Prítom povinnosti zabezpečiť stály stavebný dozor pri realizácii projektu „Výrobné haly Píla - A.", ako aj premerať a odsúhlasiť výmery, nevyplývajú zo žiadneho iného právneho predpisu a nie sú zakotvené ani v zmluve o poskytnutí NFP. Porušenie takýchto povinností potom nemôže zakladať trestnú zodpovednosť obžalovaného, pretože nešlo o podmienky určené všeobecne záväzným predpisom. Aj z

tohto dôvodu preto, najvyšší súd tieto skutkové okolnosti do skutkovej vety nepojal.

Vo vzťahu k námietkam obžalovaného, že svedok Ing. L. J. nemal v prejednávanej veci dôvod odoprieť vypovedať, najvyšší súd poznamenáva, že obavy z privedenia si trestnej zodpovednosti na strane uvedeného svedka boli dôvodné. Vykonané dokazovanie totiž naznačuje, že to bol práve spomínaný svedok, ktorý dielo realizoval, teda mal vedieť aké položky výkazu výmer a rozpočtu mal zrealizovať a aké nie, a v akej hodnote, zároveň mal mať v tomto smere aj príslušné vedomosti, keďže má spôsobilosť aj stavebného dozoru a teda mal vedieť, že mu mala byť vyplatená odmena za dielo vo vyššej sume za akú ho mal zrealizovať. Vzhľadom ale na to, že v trestnom konaní platí obžalovacia zásada, súdy rozhodujú o vine či nevine len tej osoby, na ktorú prokurátor podá obžalobu. Každopádne ale Ing. L. J. aj v novom konaní po zrušení pôvodného rozhodnutia súdu prvého stupňa dôvod na odopretie výpovede nepochybne mal.

Pokiaľ ide o námietky obžalovaného týkajúce sa znaleckých organizácii CENEKON, a.s. a Čavojský & Patrtners, a.s., k tomu sa žiada uviesť, že vzhľadom na nepoužiteľnosť predmetného znaleckého posudku v zásade stratili opodstatnenosť. Len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že obe tieto spoločnosti sú vedené ako znalecké organizácie v zozname Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pre odbor Stavebníctvo, odvetvia Odhad hodnoty stavebných prác a Odhad hodnoty nehnuteľností, preto obe tieto organizácie boli inak príslušné dotknutý znalecký posudok vypracovať, pričom vypočutý znalec Ing. Jozef Polášek v čase konania hlavného pojednávania pred súdom prvého stupňa bol zamestnancom znaleckej organizácie Čavojský & Patrtners, a.s., ktorá ho na zastupovanie pred Špecializovaným trestným súdom splnomocnila, preto najvyšší súd v tomto smere pochybenie v postupe súdu prvého stupňa nevzhládol.

Vzhľadom na to, že úpravu skutkovej vety prokurátor predložil súdu prvého stupňa v rámci svojej záverečnej reči, po skončení dokazovania, po ktorej (záverečnej reči) nasledovalo vyhlásenie rozsudku a doručenie jeho písomného vyhotovenia stranám v konaní, nebol dôvod tento upravený skutkový základ v písomnej podobe obhajobe zasielať. Napokon obhajoba má právo v zásade kedykoľvek nahliadať do spisu a vyhotovovať si z neho kópie, preto obhajobe nič nebránilo, aby do spisu v tejto súvislosti nahliadla a o vyhotovenie kópie časti spisu, o ktorú mala záujem, požiadala.

A pokiaľ obžalovaný mal pochybnosti o nezaujatosti súdu prvého stupňa z dôvodu, že vykonávaním dokazovania v prípade nedostatočnej aktivity prokurátora narušil princíp kontradiktórnosti konania, k tomu sa žiada uviesť, že obžalovaný týmto spôsobom namieta procesný postup súdu, navyše túto námietku nevzniesol bezodkladne, ale až v dôvodoch odvolania doručených súdu prvého stupňa 22. júla 2019, hoci súd prvého stupňa naposledy konal 29. apríla 2019 (námietka zaujatosti teda bola vznesená po cirka troch mesiacoch). Avšak o námietke zaujatosti, ktorá je založená len na procesnom postupe súdu alebo nie je podaná bezodkladne sa podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku nekoná.

Vzhľadom na to, že najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o vine, nevyhnutne musel zrušiť aj výrok o treste a nanovo o ňom rozhodnúť.

Pri ukladaní trestu prihliadal najvyšší súd najmä na jednotlivé hľadiská ukladania trestu vyplývajúce z ustanovenia § 34 Trestného zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy, majúc na zreteli aj účel trestu vyplývajúci z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona, a to ochranu spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, ako aj odradenie iných od páchania trestných činov a vyjadrenie morálneho odsúdenia páchatel'a spoločnosťou.

Obžalovaný je v mieste trvalého bydliska hodnotený len všeobecne s tým ale, že závady v jeho správaní nie sú známe. Z odpisu registra trestov ďalej plynie, že obžalovaný sa doposiaľ nedopustil žiadneho trestného činu. Z uvedeného je potom zrejmé, že pred spáchaním žalovanej trestnej činnosti obžalovaný viedol riadny život, teda bola uňho zistená jedna poľahčujúca okolnosť vyplývajúca z ustanovenia § 36

písm. j) Trestného zákona. Keďže obžalovaný spáchal viac trestných činov, prirážovala mu okolnosť vyplývajúca z ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona. U obžalovaného bola potom zistená rovnováha prirážajúcich a poľahčujúcich okolností, a preto nebolo potrebné zákonom stanovenú trestnú sadzbu trestu odňatia slobody pre najprísnejšie trestný čin (§ 41 ods. 1 Trestného zákona), ktorým v prejednávanej veci je zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona v rozmedzí od 5 do 12 rokov podľa § 38 Trestného zákona upravovať.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa tohto ustanovenia teda možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú zákonom stanovenú hranicu trestu, avšak len v prípade, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a dospeje k záveru, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Použitie citovaného ustanovenia, ako to už napokon vyplýva aj z jeho názvu, teda prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch, keď to odôvodňujú mimoriadne, či už okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, teda nie také okolnosti alebo pomery, ktoré sa vyskytujú bežne.

Okolnosťami prípadu je potrebné rozumieť najmä skutočnosti, ktoré majú vplyv na hodnotenie závažnosti činu, skutočnosti, na základe ktorých možno posúdiť prognózu nápravy páchatel'a a samotné znaky skutkovej podstaty trestného činu. Z hľadiska okolnosti prípadu prichádza, teda použitie citovaného ustanovenia do úvahy napr. v prípade nízkej závažnosti činu (ale ešte vždy presahujúcej úroveň nepatrnosti), v prípade keď sú znaky skutkovej podstaty trestného činu naplnené v menšej intenzite pri dobrej prognóze nápravy páchatel'a, ale aj v prípade neprímeranej dĺžky konania.

Z hľadiska pomerov páchatel'a prichádza do úvahy zohľadnenie jeho majetkových pomerov, zdravotného stavu, alebo zdravotného stavu jeho rodinných príslušníkov, starostlivosť o rodinu, poľahčujúce okolnosti, ktoré sa prejavili až po čine a podobne.

Vždy však tieto skutočnosti musia mať charakter mimoriadnosti a výnimočnosti a kumulatívne s existenciou týchto skutočností musí byť splnená aj podmienka, že trest miernejší, ako zákonom stanovený, postačí na zabezpečenie ochrany spoločnosti.

V tejto súvislosti sa žiada potom uviesť, že trestnej činnosti, ktorá sa odvolateľovi kladie v prejednávanej veci za vinu, sa obžalovaný dopustil v roku 2008, trestné oznámenie bolo obcou A., zastúpenou starostom obce Ing. T. B. podané 12. júna 2012 a potom ešte 19. decembra 2012, trestné konanie bolo v prejednávanej veci začaté 9. apríla 2013, obvinenie bolo obžalovanému vznesené 29. januára 2015 a obžaloba bola Špecializovanému trestnému súdu podaná 3. februára 2016.

Podľa článku 6 ods. 1, veta prvá, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z vyššie uvedenej postupnosti jednotlivých úkonov je zrejmé, že trestné stíhanie sa voči obžalovanému vedie už viac ako päť rokov. Navyše po podaní trestného oznámenia v roku 2012 bol obžalovaný 15. januára 2013 vypočutý podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku, ako osoba, ktorú na základe trestného oznámenia je potrebné vypočúť k okolnostiam nasvedčujúcim, že mala spáchať trestný čin, kedy sa dozvedel, že stavebné práce na diele, za realizáciu ktorého niesol v konečnom dôsledku zodpovednosť, mali byť vykonané v menšom rozsahu ako boli fakturované, čím mal porušiť svoje povinnosti ako starosta obce a obohatiť seba, prípadne obec. Nie je možné taktiež prehliadnuť, že od spáchania skutku uplynulo cca 12 rokov, pritom štátne orgány mali možnosť pri riadnom vykonávaní kontrol

prefakturáciu vynaložených nákladov spoľahlivo odhaliť bezprostredne po predložení nesprávnych dokladov, a to ešte pred vyplatením finančných prostriedkov predstavujúcich NFP. K tak neskorému odhaleniu trestnej činnosti teda došlo za významného pričinenia štátnych orgánov, pritom účel trestu, ktorý má v prvom rade viesť k náprave páchatel'a, je naplnený vtedy, keď trest, a to najmä nepodmienečný, nasleduje v rozumnej časovej súvislosti po porušení zákona.

Navyše z lekárskeho správy predložených obžalovaným plynie, že došlo uňho k zhoršeniu zdravotného stavu, ktorý si vyžaduje používanie dvoch bariel.

Tieto konkrétne skutočnosti, podľa názoru najvyššieho súdu, mimoriadne zníženie trestu u obžalovaného odôvodňujú.

Hodnotiac jednotlivé vyššie naznačené hľadiská ukladania trestov, majúc na zreteli aj spomínaný účel trestu, dospel najvyšší súd k záveru, že trest pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu vo výmere 3 rokov je trestom tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie, teda tak na nápravu obžalovaného, ako aj ochranu spoločnosti primeraný.

Vzhľadom na priaznivú prognózu nápravy obžalovaného prameniaca zo skutočnosti, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný, a to ani po dobu cca dvanásť rokov, ktoré uplynuli od spáchania trestnej činnosti v prejednávanej veci, podľa názoru najvyššieho súdu, bezpodmienečný výkon trestu odňatia slobody u obžalovaného nie je potrebný, a preto jeho výkon podmiennečne odložil.

Na posilnenie účinku už uloženého trestu odňatia slobody najvyšší súd zároveň uložil aj probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, ktorú ustanovil na dobu piatich rokov a povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu.

Na tomto mieste sa žiada pripomenúť, že uloženie povinnosti spočívajúcej v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu nie je exekučným titulom pre náhradu škody spôsobenej poškodenému (tento výrok nie je vynútiteľný výkonom rozhodnutia proti vôli obvineného).

Uloženie vyššie uvedenej povinnosti má výchovný vplyv prehlbujúci výchovný účel samotného podmieneného trestu odňatia slobody, pretože ukladá obžalovanému, aby sa aktívne podľa svojich schopností (§ 50 ods. 2 Trestného zákona) usiloval o nápravu škodlivého majetkového následku spáchaného trestného činu, ako podmienky jeho podmieneného odsúdenia.

V prípade zistenia, že obžalovaný sa napriek svojim schopnostiam aktívne neusiloval o náhradu spôsobenej škody, môže takýto záver byť dôvodom pre rozhodnutie súdu o neosvedčení sa obžalovaného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia (§ 52 ods. 1 Trestného zákona).

Vzhľadom na to, že obžalovaný sa stíhaného trestného činu dopustil pri vykonávaní činnosti štatutárneho zástupcu v orgánoch miestnej samosprávy, považoval najvyšší súd za potrebné na jeho nápravu, ale aj ochranu spoločnosti uložiť mu aj trest zákazu činnosti, pri vykonávaní ktorej sa stíhanej trestnej činnosti dopustil v rozsahu piatich rokov.

V prejednávanej veci si poškodený, teda Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, riadne a včas uplatnil nárok na náhradu škody. Súd prvého stupňa o nároku poškodeného nerozhodol s tým, že v takýchto prípadoch je potrebné poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody do konania nepripustiť odvolávajúc sa na rozhodnutia najvyššieho súdu konštatujúc, že v obdobných veciach nejde o náhradu škody, ale vrátenie protiprávne vylákaného NFP v administratívnom konaní.

Podľa názoru najvyššieho súdu však vzhľadom na to, že zmluva o poskytnutí NFP je uzatvorená síce na základe § 20 ods. 2 v spojení s § 8 ods. 3 zákona číslo 523/2004 Z. z. a v spojení s § 15 ods. 1 zákona číslo 528/2008 Z. z., avšak podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, okamihom uzavretia tejto zmluvy nadobudol vzťah medzi poskytovateľom a príjemcom NFP súkromnoprávny charakter a

prípadne nároky z neho je možné uplatňovať v civilnom konaní a nie prostredníctvom správneho súdnictva (primerane aj rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 3Sžf/118/2013, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 219/2015). Uvedenému záveru nasvedčuje aj ustanovenie § 28a ods. 8 zákona číslo 528/2008 Z. z., podľa ktorého ak sa príspevok alebo jeho časť nevymôže v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu, riadiaci orgán postupuje podľa osobitného predpisu, ktorým podľa odkazu číslo 68 je aj Civilný sporový poriadok, konkrétne jeho ustanovenie §-u 131 upravujúceho žalobu.

Na strane druhej nie je možné v prejednávanej veci prehliadnúť, že o spôsobenie škody sa významným spôsobom pričínili aj poškodený, prípadne ním splnomocnené osoby. Pokiaľ by priebežné kontroly, výsledok ktorých bol podmienkou vyplatenia NFP, realizácie vyššie uvedeného projektu boli riadne a dôsledne vykonávané, už v tom čase mohli nedostatky v realizácii predmetného projektu odhaliť a poskytnutiu NFP v časti, v ktorej nebol použitý na vykonanie dotknutého projektu, zabrániť a tým vzniku škody predísť.

Podľa § 415 Občianskeho zákonníka (zákona číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov) každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 420 ods. 1 vyššie citovaného právneho predpisu každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 441 Občianskeho zákonníka (zákona číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov) ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Vzhľadom na to, že poškodený mal možnosť vzniku škody zabrániť, ale tak neurobil (poškodený sa v tomto smere nemôže zbaviť svojej zodpovednosti tvrdením, ako to vyplýva z výpovedí svedkýň Ing. T. O. a Ing. U. L., členiek kontrolných skupín, že ich členovia nemali potrebné vzdelanie a nedisponovali potrebnou technikou na riadne a dôsledné vykonanie kontrol, pretože poškodený bol povinný zabezpečiť výkon kontrol osobami s potrebným vzdelaním a potrebnou technikou), mal by vzniknutú škodu znášať pomerne s obžalovaným. Avšak pre určenie pomeru akým by sa poškodený a obžalovaný mali na náhrade vzniknutej škody podieľať, bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, minimálne vypočítať všetkých členov kontrol (malo by ísť o deväť osôb, pritom v prejednávanej veci boli vypočítané dve), ktoré žiadne pochybenia na strane prijímateľa NFP nezistili, pritom takéto dokazovanie presahuje potreby trestného konania a predĺžilo by ho.

Keďže odvolaniu prokurátora z vyššie rozvedených dôvodov nebolo možné vyhovieť, najvyšší súd jeho odvolanie ako nedôvodné postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov potom najvyšší súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok prípustný nie je.